

DARBININKAS

Vol. LXX, Nr. 49
Gruodžio - December 13, 1985 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 30 centų

Savaitės
įvykiai

DRAUDŽIA MELSTIS UŽ KUNIGUS KALINIUS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 66

Budapešte vykusio tarptautinė konferencija kultūriniam bendradarbiavimui pagal Helsinkio aktus stiprinti dėl ideologinių skirtingumų pasibaigė nepasiekus jokio susitarimo. Toks pat likimas ištiko ir kiek anksčiau Ottawoj vykusią žmogaus teisių konferenciją.

Britanijos parlamento didele balsų dauguma patvirtino tarp Airijos ir Britanijos pasiektą susitarimą dėl šiaurinės Airijos administravimo. Airijos senatas taip pat sutartį patvirtino.

Paskutinis Gallup vykdymas žmonių apklausinėjimas parodė, kad iš keturių trys amerikiečiai pritaria mirties bausmei už svarbius nusikaltimus, o 17 proc. mirties bausmę nepripažįsta ir 8 proc. ją neapsprendė.

90 valstybių, sudarančių GATT, arba bendrą sutarimą dėl tarifų ir prekybos, sutiko ateinančiais metais susirinkti ir tartis dėl laisvos pasaulio prekybos ir dėl tarptautinio narko pagyvavimo.

JAV įspėjo Naująją Zelandiją, kad JAV netrauks sąją sudarytą bendros gynybos sutartį (ANZUS), jei jos parlamentas uždraus JAV karo laivams, galintiems turėti branduolinių ginklų, įplaukti į N. Zelandijos uostus.

Lenkijos komunistų partijos vadovs gen. Jaruzelskis įspėjo Katalikų Bažnyčią sumažinti politinę veiklą ir pareiškė, kad partijos laukia ilgą kovą su krašto vidaus priešais.

Japonijos kraštutiniai kairieji, siekiantys paremti geležinkeliečių streiką, keliose geležinkelio mazguose stotyse nupiovė geležinkelio operavimo laidus ir sukėlė didelį traukinių susisiekimo chaosą.

Lenkijos organai įvykdė universitetų ir kolegijų administracinio ir mokomojo personalo valymą ir atleido iš pareigų 37 profesorius.

Europos bendrosios rinkos mėsos tikrinimo pareigūnų vykdymas Amerikos mėsos gamintojų imonių tikrinimas parodė, kad net 400 Amerikos imonių neatitinka 1972 m. rinkos priimtų tokiom imonėm veiktį nuostatų. Šie nuostatai Amerikoj įsigalės 1986 spalio 1. Amerikos imonėm neprisiderinus prie Europoj veikiančių nuostatų, Amerikos mėsos eksportas į Europą gerokai sumažės.

Filipinų trijų teisėjų teismas išteisinio ginkluotųjų pajėgų štabo viršininką gen. Fabian C. Ver, apkaltintą opozicijos vado Benigno S. Aquino nužudymu 1983. Taip pat buvo išteisinti ir kiti tuo pačiu kaltinimu sulauktyti kareiviai.

Europos bendrosios rinkos valstybių vadai savokonferencijoj rinkos valstybėm suliedinti į Europos federaciją po ilgai trukusių diskusijų ir nuolatinių priėmė eilę reikšmingų nutarimų rinkai sustiprinti: paragino rinkos valstybes labiau derinti užsienio politiką, formaliai įpareigojo rinkos narius susijungti į Europos monetarinę sistemą ir sudaryti tarpvyriausybinių komisijų siūlymams dėl rinkos valstybių glaudesnio susijungimo paruošti.

Izraelio okupuotame vakariniame Jordano krante šiuo metu gyvena 51,600 žydų kolonistų.

Speliojama, kad bylą Vokietijos vadas Erich Honecker laikysis Vakarų Vokietijoje. Anksytesnis jo vizitas buvo atšauktas dėl Maskvos nepatvirtimo vizitui.

Kodėl viršūnės kalba kitaip? Zarasai. 1985 vasario 16 Zarasuose buvo laidojama Kalesnykų klebono kun. Jono Vaitonio motina. Iš Kalesnykų atlydėjusiems tikintiesiems buvo užsakyti kuklūs pietūs valgykloje.

Susirinkus laidotuvių dalyviams pietų, restorano darbuotojai grubiai įspėjo, kad, jeigu tikintieji žėgmosis ar melsis prieš valgį, bus išvaryti. Idomu, kokiomis instrukcijomis remdamiesi restorano darbuotojai turėjo teisę uždrausti melstis prieš valgį? Juk visai neseniai atvykęs iš Maskvos TSRS RRT pirmininkas Konstantinas Charčevas Kauno Kunigų seminarijoje padaršino prie jo nedrįstančius prieš valgį žėgnotis dvasiškai.

Kodėl viršūnės kalba vienaip, o vadovai gauna kitokias instrukcijas? KRATOS IR TARDYMAI Įspėja už kapų lankymą

Linkmenys (Ignalinos rajonas). 1984 m. Visų Šventųjų šventėje Linkmenų klebonas kun. Jonas Lauriūnas po pamaldų bažnyčioje (kaip numatyta liturginiam apeigynė) nuėjo kartu su tikintisiais pasimelsti į kapines, esančias maždaug ur 200 metrų nuo šventoriaus.

Netrukus klebonas buvo pakviestas į Ignalinos rajono Vykdomyj komitetą. Pirm. pavad. Stankevičienė įspėjo kleboną, kad tokiu elgesiu jis nusikaltes viešajai tvarkai — sulaužęs įstatymą.

"Bet juk ir ateistai eina į kapus pagerbti mirusių!" — aiškino klebonas. "Tai tikinčiųjų diskriminacija!" "Kokia čia diskriminacija? Galite po vieną melstis", — atsėvė Stankevičienė.

Bandė priversti bendradarbiauti su KGB Šiauliai. 1984 lapkričio 22 į Šiaulių KGB pas saugumiečių Edmundą Jeką buvo iškviestas Šiaulių miesto Sv. Jurgio bažnyčios vikaras kun. Vytautas Briilius.

Saugumiečių domino, koku būdu anksčiau vykęs pokalbis tarp jo ir kun. V. Briiliaus pateko į "Kroniką". Čekistas įrodinėjo, kad "Kronika" — šmeižikiskas pagrindžio leidinys.

Į kun. V. Briiliaus pateiktus konkrečius moksliečių diskriminacijos faktus saugumietis E. Jekas atsakė: "Nėra ko stebėtis, kad tikintiesiems kartais reikia nukentėti, juk mokykloje jų mažuma".

Čekistas E. Jekas, tai baugindamas kun. V. Briilių kompromituojančiu straipsniu respublikiniame laikraštyje, tai žėdamas jam geresnę parapiją, bandė priversti kunigą sutikti bendradarbiauti KGB.

Įspėja už parašų rinkimą Šakiai. 1984 gruodžio 25 Šakių bažnyčioje buvo renkami parašai dėl kalinių kun. Sigitio Tamkevičiaus, kun. Alfonso Svarinsko, kun. Jono-Kastyčio Matulionio ir jaunuolio Romo Zemaičio išlaisvinimo.

Praėjus kelioms dienoms, Šakių bažnyčios vikaras kun. Juozapas Gražulis buvo iškviestas į rajono vykdomąjį komitetą. Pirmininko pavaduotoja Eugenija Kasperevičienė priekaištavo

jam, kad ragino žmones pasirašyti po pareiškimų tekstais.

1985 sausio 16 į rajono vykdomąjį komitetą buvo iškviestas dekanas kun. Juozas Zemaitis ir parapijos bažnytinio komiteto atstovai: Jeronimas Martiniškis, Juozapas Rakickas.

Pavaduotoja E. Kasperevičienė, dalyvaudant rajono vykdomojo komiteto pirmininkui Augoniui, perskaitė RRT įgaliotinio Petro Anilionio įspėjimą, kuriame parapijos klebonas kun. J. Zemaitis ir bažnytinis komitetas griežtai įspėjami, kam leido bažnyčioje rinkti parašus.

Draudžia melstis už kunigus kalinius Viduklė. Viduklės klebonas Jonas Tamonis jau gavo tris raštiskus įspėjimus iš RRT įgaliotinio Petro Anilionio už tai, kad laikomos mišios už kunigus kalinius, jų žodžiais, — "valstybinius nusikaltėlius".

1985 sausio 17 Raseinių rajono saugumo viršininkas Gardauskas buvo atvykęs į Viduklės kleboniją. Klebonas kun. J. Tamonis buvo išvažiavęs aplankyti savo sergančią motiną. Jį pavadavo kun. Kęstutis Briilius.

Saugumietis pareikalavo kunigo pasio. Patikrintas dokumentus, Gardauskas užsipoelė kun.

K. Briilių, kodėl jis neprisiregistravęs dirba (nors kun. K. Briilius į Viduklė buvo atvykęs tik prieš dvi dienas). Saugumietis griežtai uždraudė kun. K. Briiliui atvažinėti į Viduklė.

1985 sausio 31 bažnyčios komitetui buvo išsiuntinėti kvietimai atvykti į Viduklės apylinkę. Nuvykti tik penki nariai. Raseinių VK pirm. Nacienė ir pavad. Stonienė kalbėjo, kad, esą, Viduklėje dedasi baisūs dalykai — darosi mišios, t.y., laikomos mišios už kalinius.

Jos reikalavo, kad bažnytinis komitetas imtųsi priemonių, išvaikytų besirenkančius melstis kunigus ir tikinčiuosius.

Be to, siūlė tą dieną užrakinti Viduklės bažnyčią, kad niekas negalėtų įeiti. Tikintieji tam nepritarė.

Draudžia lankytis Viduklėje Kiaukliai (Širvintų rajonas).

1985 vasario 25 Kiauklių parapijos klebonas kun. Rokas Puzonas buvo iškviestas į rajoną pas vykdomojo komiteto pirm. pavad. D. Tvirbutą, kuris supažindino kleboną su tokio turinio įspėjimu: "1985.I.13 įspėjimas. Nustatyta, kad 1985 m. sausio 26 d. kun. R. Puzonas Viduk-

(nukelta į 2 psl.)

Vysk. P. Baltakis, OFM, spalio 5-6 lankėsi Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Jis pašventino naujo berniukų bendrabučio kertinį akmenį, sekmdienį pamaldų metu suteiktam mokiniams sutvirtinimo sakramentą. Nuotraukoje — vyskupas lydimas į bažnyčią, toliau iš k. — kun. Br. Liubinas, kun. P. Girčius, kun. J. Petrošius, Tėv. A. Bernatonis, kun. V. Šarka ir kun. K. Senkus Nuotr. M. Šmitienės

JUNGTINIŲ TAUTŲ SUKAKTIS

Spalio 24 visame pasaulyje buvo minimos Jungtinių Tautų Organizacijos gimimo 40-tosios metinės. 1945 birželio mėnesį 51-nos valstybės atstovai San Francisco mieste, Californijoje, pasirašė Jungtinių Tautų Organizacijos Chartiją, kuri įsigaliojo tų pačių metų spalio 24 dieną.

Šiandien Jungtinių Tautų Organizacijos nariais yra beveik visos nepriklausomos valstybės: iš viso 159 iš maždaug šimtas septynišiasdešimties valstybių. Iš Jungtinių Tautų Organizacijos yra prieš jų valią išskirtos tos tautos, kurios po Antrojo pasaulinio karo buvo prievarta įjungtos į svetimų valstybių teritorijas, kaip trys Pabaltijos respublikos Lietuva, Latvija ir Estija.

Apaštų Sostas — Vatikano valstybė — nuo pat pradžių

rodė didelį susidomėjimą Jungtinių Tautų Organizacija, kurios pagrindinis tikslas yra ginti taiką ir žmogaus asmens teises. Popiežiai — nuo Pijaus XII iki Jono Pauliaus II — nuolat skatino Organizacijos veiklą įvairiose srityse: gyventojų maitinimo, sveikatos, darbo, auklėjimo, vaikų ir pabėgėlių globos ir kitose srityse.

Popiežiai Paulius VI ir Jonas Paulius II įvairiomis progomis lankė Jungtinių Tautų Organizacijos institucijas New Yorke, Ženevoje, Vienoje, Romoje, Parizyje, Nairobyje. Neužmirštama: liks popiežiaus Pauliaus VI kalba, pasakyta Jungtinių Tautų Organizacijos generalinėje asamblėjoje 1965 spalio 4. Šv. Tėvas valstybių atstovams pristatė, kaip didžiųjų žmonijos problemų žinovas. Nemažiau

Linksmų
šv. Kalėdų

NAUJA JAV LB KRAŠTO VALDYBA

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos naujai išrinktas pirmininkas Algimantas Gečys įteikė JAV XI-os tarybos prezidentui valdybos narių sąrašą. Prezidiumas pravedė balsavimą raštu. Patikrinus gautus balsus rasta, kad visi pasiūlyti asmenys tarybos narių buvo patvirtinti. Tad naują JAV LB Krašto valdybą sudaro:

Algimantas Gečys — pirmininkas.

Ingrida Bublėnė — JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė.

Ignas Budrys — JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas.

Kun. Viktoras Dabušis — JAV LB Religijinių reikalų tarybos pirmininkas.

Algimantas Gureckas — JAV LB Krašto valdybos ryšininkas Washingtono ir įgaliotinis tarptautiniam reikalams.

Bronius Juodelis — JAV LB Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas finansų reikalams.

Juozas Kojelis — JAV LB Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas informaciniam reikalams.

Bronius Krokys — JAV LB valdybos sekretorius ir reikalų vedėjas.

Dr. Jonas Račkauskas — JAV LB Švietimo tarybos pirmininkas.

Liuda Bugienienė — JAV LB Krašto valdybos protokolų sek-

retorė ir ryšininkė su media.

Dr. Viktoras Štankus — JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas specialiam reikalams.

Jonas Urbonas — JAV LB Krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas organizaciniam reikalams.

Danguolė Valentaitė — JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė.

Vytautas Volertas — JAV LB Krašto valdybos pirmininko pavaduotojas ir Krašto valdybos pirmininkas XI-osios LB tarybos kadencijos antroje pusėje.

Krašto valdybos pareigų perdavimas įvyko gruodžio 7 ir 8 Clevelande.

JAV LB XI-osios tarybos prezidentas

KUNIGŲ TARYBOS KRISLAS AKYJE

Šveicarijoje leidžiamo tarptautinio Informacijų biuletenio "Glaube in der zweiten Welt" (Tikejimas antrajame pasaulyje) naujausias numeris išstius tris puslapius skiria informacijom apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje.

Leidinyje atspokoja vienoje Vilniaus radio programoje perduotą Religijų reikalų tarybos įgaliotinio Petro Anilionio komentarą apie Kunigų Tarybas Lietuvos vyskupijoje.

Nors Anilionis yra tarybės santvarkos pareigūnas ir pats atstovauja religijų reikalų tarybai, bet pagal bažnytinę teisę sudarytos kunigų tarybos jam yra tarytum "krislas akyje", — tebisi "Glaube in der zweiten Welt" biuletenis.

Pasiremdamas kitais šaltiniais, biuletenis praneša apie įgaliotinio pastangas likviduoti Kunigų tarybas Vilniuje ir Panevėžyje, mėginant iš jų pašalinti jam nepatinkančius kunigus.

Kitame skynje "Glaube in der zweiten Welt" tarptautinis leidinys išsiaiškina Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelato kunigų prašymą, kuris praėjusių metų gruodžio mėnesį buvo pasiūstas TSRS Aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininkui. Prašyme, kaip žinoma, yra išdėstytos svarbiausios Lietuvos katalikų Bažnyčios problemos: Kunigų Seminarijos apribojimai; Klaipėdos bažnyčios neteisėtas atėmimas, kurį Lietuvos katalikai išgyvena kaip skaudžią negyvenąją žaidimą; valdžios pareigūnų įvairūs anti-konstituciniai veiksmai, trukdantys religijai vaikų mokymą bei auklėjimą bažnyčios lankymą ir laisvą religijos praktiku-

vimą.

Organizacija visada liktų aukščiausias taikos ir teisingumo formumas: Tikras tautų ir žmonių laisvės židinys, siekiant geresnės ateities."

Spalio 18 Jungtinių Tautų Organizacijos generalinė asamblėja akivaizdoje Vatikano valstybės sekretorium kardinolas Casaroli perskaitė Jono Pauliaus II laišką Organizacijos įsikūrimo 40-tųjų metų progą. Laiske Šv. Tėvas išreiškia įsitikinimą, kad Jungtinės Tautos dabartinėje žmonijos situacijoje yra "nepamainoma institucija".

Prie Jungtinių Tautų Organizacijos — Vatikano — Apaštalių Sostas — turi savo nuolatinį stebėtoją, kuris palaiko ryšius su Organizacijos nariais, perduodamas jiems Bažnyčios balsą, ginantį kenčiančius, persekiojamus ir pavergtuosius.

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES PROGA SVEIKINA

Sveikinu Darbininką, jo redaktorius ir visus darbuotojus 70 metų sukakties proga. Linkiu Dievo visokeriopos palaimos sulaukti 100 metų sukakties. Pridedu 100 dol. auką.
KUN. SIMONAS MORKŪNAS

Sveikindamas Darbininką garbingos 70 metų sukakties proga, linkiu, kad jis sulauktų 100 metų ir vis skelbtų lietuvišką žodį. Pridedu 40 dol. auką.
JOSEPH ir L. BUTKIEWICZ

Džiaugdamasis Darbininko gražia sukaktimi, linkiu nepavargti, bet ir toliau skleisti religinę mintį ir lietuvišką žodį. Pridedu 25 dol. auką.
KUN. VACYS KATARSKIS

Sveikinu sukaktuvinininką Darbininką ir linkiu stiprybės. Paramai skiriu 25 dol. auką.
ELENA VASYLIŪNIENĖ

DARBININKAS DĖKOJA UŽ SVEIKINIMUS IR DOVANAS.

Savaitės įvykiai

Siemetinė Nobelio taikos premija buvo suteikta Amerikos dr. Bernard Lown ir Sov. S-gos dr. Evgenij I. Chazov už jų pastangas sudaryti tarpautinį gydytojų susivienijimą atominiam ginklam uždrausti, bet Vakarų Vokietijos krikšč. demokratų partijos vadas Helmut Kohl ir dešimt kitų Europos politinių partijų vadų pasirašė kreipimąsi, kad premija dr. Chazovui nebūtų įteikiama, nes jis kartu su kitais Sov. S-gos Mokslų akademijos nariais 1973 pasirašė atsisaukimą, smerkiantį Nobelio premiją gavusį Sacharovą.

Suvenyti arabų emiratai nutarė Taweelah saloj įrengti karo laivyno bazę emiratų aliejaus įrengimam apsaugoti.

Kanados Quebeco provincijos parlamento rinkimus didėle dauguma vėl laimėjo Liberalų partija. Provinciją 9 m. valdžiusi ir siekusi bent iš dalies atskirti provinciją nuo Kanados Partijai Quebeco rinkimus pralaimėjo ir išrinko tik 24 iš 61 anksčiau turėto atstovo.

Valst. sekr. Shultz pareiškė, kad JAV neturi jokio tikslo tiesioginiai tartis su Nikaragvos vyriausybe.

J. T. Žmogaus teisių komisijos pavestas Austrijos teisės prof. Felix Ermacora savo J.T. paruoštam pranešime apie žmogaus teisių būklę Afganistane apkaltino Sov. S-gą beatodairišku bombardavimu, civilinių gyventojų žudymu, žmonių žalojimu ir kankinimu, priverstinu žmonių kilnojimu, politinių kalinių kankinimu, be teismo įkalnimu ir religine netoleracija. Pagal profesorių tokie veiksmai siekia ne tik panaikinti opozi-

ciją prieš vyriausybę, bet ir palaužti nepriklausomai įpratusių žmonių valią ir sumakinti šeimų ir genčių struktūrą.

Kinijos komunistų partija, siekdama pademonstruoti nešališkumą kovoj su korupcija, paskutinio metu leido teismam nubausti 23 vyriausybės pareigūnus iki 10 m. kalėjimo už jų vykdytus papirkėnėjimus, apgavystes, spekuliaciją ir mokesčių nemokėjimą. Bylos buvo transliuojamos per televiziją.

Pagal giminių tikinimus Nobelio premijos laureatas Andrei D. Sacharovas per ilgai trukusį nuo balandžio 16 iki spalio 23 su dviem pertraukom bėdavimą buvo prievarta maitinamas, o jo laisvėi draudžiama ar giminėm būdavo sulaikomi ar suklastojami.

JAV įspėjo Rumuniją, kad ji neteks jos prekėm taikomų mokesčių lengvatų, jei ir toliau žmogaus teisių būklė krašte nebus pagerinta.

Afganistano partizanai lapkričio 25 surengtose pasalose į šiaurę nuo Kabulo sunaikino 16 degalus gabenančių sunkvežimių ir užmušė 16 civilinių gyventojų, kai juos gabenantis autobusas pateko į partizanų kryžminę ugnį.

Olandija už įsileidimą į savo teritoriją JAV raketų rengiasi atsakyti karo metu vykdyti jai pagal NATO sutartį uždėtus įpareigojimus dalyvauti kovos lėktuvų ir kovos su pov. laivais uždavinuose.

— Dr. Kazys Bobelis, Vliko pirmininkas, parašė laišką Ant. B. Mažeikai, užgirdamas Coalition for Constitutional Justice and Security organizacijos veiksnius, ir jos darbai paremti pasiuntė 2000 dol. Vliko auką. "Pageidaujame, kad būtų artimesnis bendradarbiavimas šiuo reikalu", rašo Vliko pirmininkas.

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Valstybinės Filharmonijos salėje įvyko Vilniaus Antano Vienuolio (seniausios sostinės mokyklos) 70-mečio minėjimas. Šią mokyklą yra baigę daug žymių mūsų kultūros, meno, mokslo ir kitų sričių veikėjų.

— Lietuvos valstybinėje konservatorijoje įvyko respublikos liaudies artistas, profesorius Konrado Kavecko kūrybos vakaras. Į vakarą gausiai susirinkę Konservatorijos dėstytojai ir studentai pagerbė profesorių 80-čio proga. Įvyko didelis šio kompozitoriaus kūrinių koncertas. Jame dalyvavo liaudies artistas, docento A. Krogerto ir vyr. dėstytojo T. Šumsko vadovaujamas Konservatorijos mišrus choras, liaudies artistas prof. J. Stasiūnas, respublikos nusipelnusių artistės R. Tamulevičiūtė, V. Vitaitė ir H. Znaidzi-lauskaitė.

— Vilniuje, Respublikinėje bibliotekoje, atidaryta "Mokslo" leidyklos knygų paroda. Ekspozicijoje — daugiau kaip 1000 knygų išleistų per 10 leidyklos gyvavimo metų. Leidykla kasmet išleidžia 230 - 250 knygų dviejų milijonų egzempliorių tiražu. Kasmet parengia 35 - 40 vadovėlių profesinėms mokykloms ir aukštosioms mokykloms.

— Lietuvos Mokslų Akademijos prezidentas J. Požela ir Lenkijos Mokslų Akademijos mokslinis sekretorius Z. Kačmarekas spalio 31 Vilniuje pasirašė Lietuvos ir Lenkijos Mokslų Akademijų bendradarbiavimo sutartį. Sutartis sudaryta penkeriems metams. Bendrų darbų programa apima tiek fundamentaliuosius, tiek ir taikomuosius mokslus. Joje numatyti bendri puslaidininkių fizikos, biologijos, istorijos bei kiti moksliniai tyrimai, kolektyviniai darbai elektroninės skaičiavimo tech-

nikos, ekonomikos planavimo ir valdymo srityse. Bus keičiamasi specialistais, rengiamos konferencijos, seminarai, ruošiami bendri leidiniai.

— Kauno fotomeno draugijos patalpose surengta dail. V. Ditytės-Staneikienės keramikos paroda. Joje eksponuojami per pastarąjį dešimtmetį sukurti darbai.

— Liaudies buities muziejus parodų salone Rumšiškėse atidaryta latvių liaudies taikomosios dailės ekspozicija. Joje — daugiau kaip 300 kūrinių, atspindinčių šio krašto meno tradicijas.

— Pirmuosius svečius priėmė atnaujintas, neatpažįstamai pasikeitęs Vilniaus "Astorijos" viešbutis. "Komprojekto" architektai J. Jurginis, A. Lukša, A. Šarauskas sukūrė originalų viso pastato projektą. Seną, 1901 pastatytą namą jie priėmė prie šiuolaikinių sąlygų ir reikalavimų. Viešbutyje — vienviečiai, dviviečiai, triviečiai bei liukso numeriai.

— Nidoje surengta Lietuvos fotografų kūrybinė stovyklaminaras.

Ją organizavo Lietuvos fotografijos meno draugija. Daugiau kaip šimtas fotografų ir meninės fotografijos teoretikų nagrinėjo temą "Amžininko portreto problema meninėje fotografijoje".

— Vilniuje, Valstybinės filharmonijos salėje, įvyko koncertas, skirtas kompozitoriaus, respublikos liaudies artistas Antano Račiūno gimimo (1905 - 1983) 80-osioms metinėms. Respublikos sostinės Birutės gatvėje, pr. namo, pažymėto 9-tuoju numeriu, atidengta įžymiajam lietuvių kompozitoriui memorialinė lenta.

SLK.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

lės bažnyčioje (Raseinių rajonas), neturėdamas sutikimo iš Raseinių raj. VK, organizavo ir atliko religines apeigas, kurių metu liaupsino valstybinius nusikaltėlius — kun. Sigitą Tamkevičių ir kun. Alfonsą Svarinską. — bažnyčią panaudojo priešiška propagandai skleisti, o netikinčiųjų religiniams poreikiams tenkinti.

Kun. Rokas Puzonas savo veiksmais kartu pažeidė ir Religinių susivienijimų 19 punktą, kuriame nurodyta, kad kulto tarnautojų veiklos rajonas apribojamas jų aptarnaujamo religinio susivienijimo narių gyvenamąja vieta ir atitinkamų maldos namų buvimu vieta.

Reikalauju kun. R. Puzoną laikyti tarybinių įstatymų ir įspėju, kad už priešįstatyminę veiklą jo atžvilgiu būsime priversti imtis griežtų poveikio

priemonių. Religijos reikalų tarybos įgaliotinis Petras Anilinis. 1985.11.8".

Po įspėjimo kun. R. Puzonas nepasirašė. Vietoje jo pasirašė liudininkai — Morkūniene ir Andrikonienė.

Kaip suėmė Vladą Lapienį Kaunas. — 1985 sausio 4 pas Teresę Kurtinaitę, dirbančią radijo gamykloje, pristatė saugumietis Kalašnikovas. Šumelavęs, jog norįs gražinti religinio turinio knygą, paimtą katos metu, parvežė T. Kurtinaitę iš darbo į namus, tikslu — jos ir Onos Dranginytės bute padaryti krata.

Krati bute vadovavo vyr. tarytojas majoras Pilelis. Kratos metu O. Dranginytės kambaryje buvo areštuotas Vladas Lapienis. Paėmė iš V. Lapienio rašomąją mašinėlę, atsiminimų iš lagerio gyvenimo rankraščius, keletą "LKBK" ir "Lietuvos žietyties" numerių; iš ten gyvenančių — dvi rašomasias mašinėles, kalinių — kun. S. Tamkevičiaus, kun. A. Svarinsko, J. Bieliūskienės — ir kun. V. Jurgelio nuotraukas.

Krata truko tris valandas. Apie 15 val. atvykęs majoras Petrauskas T. Kurtinaitę išsivežė į saugumą. Tardymo metu čekistų domino, ar dažnai V. Lapienis lankėsi pas O. Dranginytę, ar Dranginytės kambaryje nėra šios mašinėlės, kada T. Kurtinaitę įstojo į vienuolyną, kas paskatino tokiam žingsniui, kokį vienuolyno pavadinimas, T. Kurtinaitės vienuoliškas vėlavas, kada padarė vienuoliškų įvadus, kiek perrašius "Kroniką", gal žino, kas rašo "Kroniką" ir t.t.

Po pusantros valandos trukusio pokalbio čekistas Petruskas išreiškė viltį, jog T. Kurtinaitę viską supratusi. Į lubinetą įėjęs majoras Pilelis pabrėžė T. Kurtinaitę pasislyti po kratos protokolu, tardomąjį atsisakė.

Daug giedrios nuotaikos, džiaugsmo ir laimės Kalėdų Švenčių ir Naujųjų Metų proga mieliesiems savo pacientams, draugams ir pažįstamiems linki

Dr. Juozas Dičpinigaitis

ROMAS PETRAUSKAS,
akcijų brokeris, sveikina visus savo klientus Kalėdų šventėse ir linki laimingų Naujųjų Metų.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MARYTĖ SHALINS - ŠALINSKIENĖ
84-02 Jamaica Avenue Tel. 296-2244 Woodhaven, N. Y.

Sv. Kalėdų šventėse nuoširdžiausiai sveikina savo klientus ir linki kuo sėkmingiausių Naujųjų Metų

DANTŲ GYDYMO CENTRAS
DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS
vedėjas
116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418
718-441-0909

MOTERŲ VIENYBĖS
valdyba ir narės sveikina rėmėjus ir draugus Sv. Kalėdų proga ir linki visiems sėkmingų Naujų Metų.

Merry Christmas and a Happy New Year

MAPLE HILL CHAPELS
Funeral Home
380 Maple Avenue Tel. (203) 246-1377 Hartford 6, Conn.

Linksmų Sv. Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Juozas Andriūšis ir šeima
Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477)
89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

VLADAS C. DUOBA lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New York ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

SEASON'S GREETINGS

EAB EUROPEAN AMERICAN BANK
European American Bank & Trust Company
80 Jamaica Avenue, Brooklyn, New York 11207
(212) 437-4742

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS
sveikina su Sv. Kalėdomis ir Naujais Metais savo mielus narius, sportininkus ir jų tėvelius, ketvirtadienio bango darbuotojus ir sportą remiančius draugus.
361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, savininkai
1883 Madison St., Ridgewood, N.Y.
Tel. 821-6440.

Kristaus gimimo šventė sveikina visus parapijos dvasininkus, nares ir bendradarbes ir linki laimingų Naujų Metų!

L.R.K. Moterų S-gos 29 kuopa
Pirmininkė E. Kezienė

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms visoki medauninkai, šilžikai ir maitos aguonos; Vestuvėms ir pokviliams tortai
48-04 JUNCTION BLVD. CORONA, QUEENS, N.Y. 11368
Telef. 779-5156

Vysk. P. Baltakis, OFM, spalio 6 aukoja mišias Hiittenfelde, V. Vokietijoje. Iš k. kun. K. Senkus, Tėv. A. Bernatonis, kun. Br. Liubinas, Tėv. K. Gulbinas, vysk. P. Baltakis, kun. P. Girėjus, kun. J. Petrošius, kun. V. Šarka ir kun. J. Dėdinas. Nuotr. M. Šmitienės

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. tapo AMERIKA LDS organu DARBININKA ir LIET. ŽINIAS. Prenumerata metams \$15.00. Straipsniai ir korespondencijos redakcija laisvo nuosiuo. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreklamuojami. Už skelbimus ir kitą redakcijai reikalingą informaciją rašyti adresu: ISSN 0011-6637

Redakcija REDAKCINE KOMISIJA

Laisvės statula kviečia ir laukia

Esame ne kartą rėję, kad remontuojama Amerikos Laisvės statula, kuri yra Ellis saloje prie New Yorko uosto. Ateinančiais metais bus 100 metų, kaip ji čia pastatyta.

Kaip žinome, Laisvės statulą Amerikai dovanavo prancūzų tauta. Jų intelektualai žavėjosi Amerikos laisvę, jos pažangą, jie ir sumanė ir atliedino šią statulą. Reikiamus pinigus suaukojo prancūzų tauta. Baigę laivais atgabeno į New Yorko uostą ir čia pastatė. Statulai pedestalą suorganizavo New Yorko miesto žmonės. Čia daug nusipelnė laikraštinkas, laikraščio leidėjas Joseph Pulitzer, pats būdamas imigrantas iš Vengrijos. Tąsok aukas rinko gatvėse, kavinėse. Rinko ne po daug — po vieną centą. Iš tų aukų ir buvo pastatytas didžiulis monumentalus pedestas Laisvės statulai.

Visi darbai buvo baigti 1886 metais rudenį ir statula su dideliu iškilmiu buvo atidengta. Statula greit pasidarė visos Amerikos vienu iš brangiausių paminklų. Ji simbolizavo Amerikos laisvę, Amerikos didybę ir prakilnumą.

Ir dar daugiau. Statula tapo visų vargstančiųjų laisvės ir geresnio gyvenimo simboliu, pavergtų tautų viltimi. Pro ją praplaukė tūkstančiai imigrantų ir jų matė aušvintą tekanties saulės. Ir tiems svargstiems emigrantams tada užtekėjo naujas gyvenimas.

Statulos fronte yra įrašyta — ateiškite visi muskriauštieji, visi vargstantieji, aš jus priklausi. O tokie buvo beveik visi. Tai buvo varginę įvairių tautų imigrantai, kurie savo sumanumu, darbštumu sukūrė galingą Amerikos tautą.

Prastovėjusi šimtą metų, Laisvės statula reikalinga remonto. Laikas pragaužė ir žalvario sienas, daug kur prakiuo, dalys pavargę. Taip praėjusiais me-

tais ir buvo pradėti dideli remonto darbai. Statula nuo pat žemės iki viršaus yra apstatyta metaliniais laiptais. Remontuojamos visos dalys — žibintai, galvos spinduliai, rankos. Dalys pakeičiamos naujomis.

Tai dideli remonto darbai, taip pat ir didelės išlaidos. Į šį remonto darbą įsijungė visa Amerika. Kaip ir anais laikais, taip ir dabar renkamos aukos. Sukurta speciali organizacija — The Statue of Liberty-Ellis Island Foundation, Inc.

Kadangi statula daug reiške visiems imigrantams ir žadino geresnio gyvenimo viltis, taip didelis dėmesys skiriamas etninėms grupėms. Jos savo kongresuose, suvažiavimuose prisiminė Laisvės statulą ir apsidėjo aukomis. Kad būtų šis etninių grupių darbas sklandesnis, sudarytas atskiras skyrius, kuriam vadovauja Suzanne Nakasian.

Ji ir kreipėsi į lietuvius, prašydama aukų ir nurodydama kaip tas aukas siųsti. Savo laiške rašo, kad jau yra gavę paramos iš Amerikos lietuvių organizacijų. Pačios pirmosios organizacijos buvo Lietuvos vyčiai ir Lietuvių Katalikių Moterų

Susivienijimas. Šios organizacijos savo seimuose priėmė specialias rezolucijas apie Laisvės statulos remontą ir apsidėjo kontribucijomis. Katalikių moterų susivienijimas pažadėjo surinkti 10,000 dol., Lietuvos vyčiai — 5,000 dol.

Etninių grupių vadovybė ir prašo lietuvius aukas siųsti per tų dviejų organizacijų įgaliotinius. Visi aukotojai bus surašyti į knygas, kurios bus saugojamos Laisvės statulos muziejuje.

Čekius reikia rašyti: The Statue of Liberty-Ellis Island Foundation, Inc. Siųsti šiais dviem adresais:

Mrs. Alphonse Trainis, National Treasurer, Knights of

(Tęsia iš praeito numerio)

PLB-ės santykiai su KOS nutrūko, o dialogas išsiplėtė apimdamas visą lietuvių-lenkų santykių kompleksą. KOS savo pagrindinio leidinyje Kos (Juodasis strazdas arba organizacijos varlo pirmosios raidės) paskelbė pilną VI PLB-ės seimo pasisakymo dėl Jaltos tekstą, KOS vadovybės atsakymą PLB-ei ir svarbiausius raštus iš PLB-ės ir KOS susirašinėjimo (1984 rugsėjo 24 d., nr. 60, p. 4-5). Vėliau Kos paskelbė PLB-ės pa-

Lithuania, 215 Jefferson Street, Fairfield, CT 06432.

Arba: Mrs. Julia Mack, Liberty Campaign Coordinator & Honorary President, Lithuanian Roman Catholic Women's Alliance of America, 8 Hartford Rd., Worcester, MA 01606.

—O— Laisvės statula kviečia visas etnines grupes prisidėti savo auka, kad statula būtų tvirta ir išdidi ir vėl simbolizuotų Amerikos laisvę ir palaikytų patvirtinti telefoniniai pasitarimai, nes buvo likę mažai laiko iki Kongreso kadencijos pabaigos.

Amerikos Laisvės statula Ellis saloje prie New Yorko uosto.

JAV LB PASISAKO JALTOS REIKALU

liniųjų santrauką lietuvių-lenkų santykių išlyginimo klausimu (1985 birželio 16 d., nr. 77, p. 5). Suprantama, kad dialoge su Lenkijos pagrindiniu tenka laikytis didelio apdairumo, tad apie jį čia galima atidengti tik kiek patis KOS savo leidinyje yra paskelbęs.

Trumpalaikis susitarimas su Pomost

Senato ir Atstovų rūmų užsienio komisijų pirmininkai atkreipė dėmesį į J. Urbono raštus. Atstovų rūmų užsienio komisijos pirmininkas Dante B. Fascell aiškiai ir tvirtai pasisakė prieš Jaltos susitarimų panaikinimą, o Senato užsienio komisijos pirmininkas Charles H. Percy pavėdė savo įstaigai tarpininkauti tarp JAV LB-ės ir Pomost ieškant abiem organizacijoms priimtino sprendimo. Netrukus tarp Visuomeninių reikalų tarybos ir Californijoj gyvenančių Pomost įgaliotinio Adam Kiernik prasidėjo intensyvūs tiesioginiai telefoniniai pasitarimai, nes buvo likę mažai laiko iki Kongreso kadencijos pabaigos.

Siekiant Jaltos susitarimų atšaukimo Pomost niekaip nesutiko su bet kokiomis išimtimis dėl teritorijų ir sienų. JAV LB-ė nenusileidžiant, Kiernik geriau sutiko iš rezolucijos visai išbraukti Jaltos susitarimų panaikinimą ir palikti tik įtakos sričių Europoj nepripažinimo pareiškimą. Taip ir buvo sutarta. Tačiau pritrūko laiko rezoluciją praveisti ir nors sen. Percy ją rėmė, Kongresas išsiskirstė nepriėmęs Jaltos klausimų rezolucijos.

Šių metų pradžioj susirinkus naujai išrinktam Kongresui, sen. Kasten ir atstovas Jack F. Kemp įnešė naują rezoluciją dėl Jaltos. Bet tai nebuvo su Pomost sutarotoji rezolucija. Pasirodė, kad lenkų metodai per paskutinius 65 metus daug nepasikeitė. Nors Pomost raštu patvirtino, kad siūlys sutartą rezoluciją, bet po 6 dienų į Kongresą buvo įnešta kita. Naujoji rezolucija reikalavo panaikinti Jaltos susitarimų negatyvias pasekmes, bet kokios tos negatyvios pasekmės nepasakė. Mums Vilniaus atskiramas nuo Lenkijos yra teigiama pasekmė, lenkams turbūt neigiama, o ką Amerika laikytų neigiamomis pasekmėmis sunku pramatyti. Pomost aiškino, kad susitarimas esą galiojęs tik praeitame Kongresui, kad sen. Kasten naują rezoluciją įnešęs Pomost neatsiklausęs ir kad lietuviai iš vis be reikalo dėl Vilniaus rūpinasi.

Aišku Visuomeninių reikalų taryba vėl pasipriešino tokiai rezolucijai. Ji kreipėsi į visus senatorius ir mums palankius Kongreso atstovus, pasisakydama prieš Kasten ir Kemp rezoluciją. JAV LB-ės krašto valdybos pirmininkas dr. Butkus vėl kreipėsi į prezidentą Reaganą.

Prezidento Reagano pareiškimai

JAV LB-ės pozicijos labai sustiprėjo, kai prezidentas Reaganas pernai ir šiais metais kelis kartus pasisakė dėl Jaltos. Pareiškime lenkams 1984 rugpjūčio 17, minint 40 metų Varšuvos sukilimo sukaktį, jis atmetė tokią Jaltos susitarimų interpretaciją, pagal kurią Amerika esą ten sutikusi su Europos padalinimu į įtakos sritis. Dar aiškiau mums rūpimu sienų klausimu prezidentas pasisakė 1985 vasario 5 Jaltos konferencijos 40 metų sukakties proga. "Dėl ko Jalta šiandien tebė-

ra svarbi?" klausė prezidentas. "Ne todėl kad mes čia Vakaruose norėtume atnaujinti senus ginčus dėl sienų. Tikrai ne dėl to. Jalta tebėra svarbi, nes Europos laisvė yra nebaigtas reikalas. Kurie teigia, kad tai yra sienų ar teritorijos klausimas, tikisi, kad tikrieji klausimai, demokratija ir nepriklausomybė, kaip nors pranyks. Bet taip nebus."

"Vienintelė siena, kurią Jalta simbolizuoja ir kuri niekad negali būti pripažinta teisėta, yra skiriamoji riba tarp laisvės ir priespaudos."

Vietoj rezolucijos — įstatymo papildymas

Gerėsnio pareiškimo mums negalėjo būti. Lenkai pamatė, kad Kasten-Kemp rezolucija nepraeis, o jei Kongresas ją priimtų, prezidentas jos nepasirašys. Todėl sen. Kasten vietoj rezolucijos pasiūlė tuo pačiu klausimu Užsienio reikalų autorizacijos akto papildymą. Prezidentas šio akto negalėtų nepasirašyti, nes juo skiriamos Lietuvos Valstybės departamentui, Amerikos ambasadoms bei atstovybėms užsienyje, Jungtinių Valstybių informacijos agentūrai ir kitoms su užsienio reikalais susijusioms įstaigoms bei institucijoms. Tuo būdu būtų apeitas prezidento pasipriešinimas Jaltos susitarimų anuliavimui. Tačiau lenkai pajuto, kad Kongrese nuotaikos jau pasikeitė.

Pasiūlymas atmesti Jaltos "neigiamas pasekmes" pasirodė esąs kontraversinis ir dar pradžioj metų Kongrese buvęs platus jam pritarimas pranyko. Tad Amerikos lenkų kongreso atstovo siūlymu sen. Kasten vietoj "neigiamų pasekmių" savo įneštame papildyme įrašė, kad Amerikos Jungtinės Valstybės atmeta "bet kuriuos bandomus, panaudojant Jaltos vykdomąjį susitarimą, įteisinti Sovietų Sąjungos viešpatavimą Rytų Europos kraštuose."

Šis papildymas Jaltos susitarimų nenaikino ir teritorinių klausimų nelietė. Jis mums buvo priimtinas, tad buvo nutarta jį aktyviai paremti. Pomost taip pat jį oficialiai rėmė, bet jau be pirmąsio entuziazmo. Net ir sen. Kasten štabas pasidarė gana pasyvus, o atst. Kemp tokio papildymo į Atstovų rūmus visai neįnešė. Nors Senatas papildymą priėmė, jis dar turėjo būti svarstomas Senato ir

(nukelta į 4 psl.)

A. VIENUOLIS

KELIONĖ PAS VYSKUPĄ

Mano kelionė į Seinus pas vyskupą Antaną Baroną-Barnauską

4 Mokėjo jas ir vyskupo liokajus Juozapas. Kai tūrėdavo laiko, ir jis atėidavo į viršų ir padėdavo mums giedoti. Ypač mums sekdavosi "Šudiev, Lietuva". Vyskupas giedodavo ją ekstaziėje: prisimetęs, pakreipęs galvą ir visa savo siela ir esybė siekdamas į nepasiekiamas aukštybes. O kai prieidavome prie žodžių "kažin ar grįšiu, gal ten supūsiu", regėdavos, kad ir pati fisharmonija pradėdavo verkti žmogaus balso tembru ir kutendavo mums širdis. Baigę vieną giesmę, ne tuojau pradėdavo kitą: vyskupas dar pavargonuo-davo, pagraudindavo ir, nieko mums nepasakęs, pradėdavo naują. Dėdė ir aš tuojau pagriebėdavome fisharmonijos akordą ir, lyg susitarę, užtraukdavome naują. Baigėdavome visuomet ta pačia šv. giesme.

Mieliausioji Pana mano, Karalienė dangaus, Atsiveizėk ir at manęs, negodno žmogaus.

Neduo-k visiškai pražūti, bet vėsk mane iš to smutko, Švenčiausia Pana...

Šią giesmę vyskupas su savo broliais giedodavę dar piemenaudami, kai Egliakalnio pagrioviuose ieškodavę arklį. Atsiveikindavo vyskupas su mumis labai maloniai ir nuoširdžiai: aš ir senelis Juozapas bučiuodavome jam ranką, jis savo lūpomis palytėdavo mūsų viršugalvius ir nakčiai peržegnuodavo. Pabučiuodavo į galvą jis ir savo liokajų Juozapą. Aš ne tuojau eidavau gulti: dažnai nusileisdavau apačion, į liokajaus Juozapo kambarį. Jo kambario buvo jauki ir patogus: ant sienų kabėjo Mickevičiaus, Kosciuškos, lenkų generolų ir kunigų atvaizdai ir misijų reginiai. Žiburio nedegdavo. Kalbėdavomės patamsy. Jis atmintinai mokėjo ne tik Barono giesmes, bet daug ką ir iš Mickevičiaus, ir man padėklauodavo. Be to, buvo didelis romantikas ir svajo-

tojas, ir dūsavo apie "garbin-gus" Lenkijos Lietuvos valstybės laikus. Aukštino Vytautą ir Jogailą, gyrė už statytą ir atvirą būdą Kęstutį, bet kitų Lietuvos kunigaikščių, kaip pagonių ar surusėjusių nemėgo ir apie juos nekalbėdavo. Be kitko, jis man pranašavo, kad greit subyrėsianti rusų carų dinastija, o visoje Europoje įsiviešpatausiąs Austrijos Vengrijos imperatorius katalikas Pranciškus Juozapas, jis apimsias ir rusų unitų gyvenamas Rusų imperijos sritis. Po jo valdžia atsigausiant ir Lenkija su Lietuva. Pasakodavo man apie katalikų misijas pagonių šalyse. Pasakodavo dažniausiai lenkiškai, bet kai kalbėdavom apie Anykščius ar šiaip apie kasdieninius dalykus — visuomet lietuviškai. Nuostabu, nė karto nebuvo užsiminęs apie 63-jų metų sukilimą. Tylėjau ir aš.

Niekuomet aš neužmiršiu vieno vakaro: buvo po didelės audros; nuo stogų tebelasėjo vanduo, kažkur žaibavo ir girdėjosi tolimo griauštinio atbalsai. Juozapas sėdėjo prie lango, ir jo veido profilio bruožai nakties tamsoje atrodė padidinti ir labai ryškūs. Staiga jis mane paklausė, ar aš atmenęs gvyrą ir tetulę, ar aš atmenęs savo tetulę Ulioną Baronaičių, savo motinos seserį. Aš pasisakiau, kad gerai ją atmenęs gvyrą ir mirusią, kai ji gulėjo ant lentos pašarvota, kaip verkusi mano motina ir jos tėvai...

Juozapas klausinėjo mane vis daugiau ir daugiau, o aš vis pasakojau. Kai jis paklausė, ar piršosi kas tetulei iš jaunikų, aš griežtai paneigiau ir pasakiau, kad vienintelė nebašinkės svajonė buvusi tai, kad dėdė vyskupas pasiimtų ją pas save už gaudymą, kad greit subyrėsianti rusų carų dinastija, o visoje Europoje įsiviešpatausiąs Austrijos Vengrijos imperatorius katalikas Pranciškus Juozapas, jis apimsias ir rusų unitų gyvenamas Rusų imperijos sritis. Po jo valdžia atsigausiant ir Lenkija su Lietuva. Pasakodavo man apie katalikų misijas pagonių šalyse. Pasakodavo dažniausiai lenkiškai, bet kai kalbėdavom apie Anykščius ar šiaip apie kasdieninius dalykus — visuomet lietuviškai. Nuostabu, nė karto nebuvo užsiminęs apie 63-jų metų sukilimą. Tylėjau ir aš.

Niekuomet aš neužmiršiu vieno vakaro: buvo po didelės audros; nuo stogų tebelasėjo vanduo, kažkur žaibavo ir girdėjosi tolimo griauštinio atbalsai. Juozapas sėdėjo prie lango, ir jo veido profilio bruožai nakties tamsoje atrodė padidinti ir labai ryškūs. Staiga jis mane paklausė, ar aš atmenęs gvyrą ir tetulę, ar aš atmenęs savo tetulę Ulioną Baronaičių, savo motinos seserį. Aš pasisakiau, kad gerai ją atmenęs gvyrą ir mirusią, kai ji gulėjo ant lentos pašarvota, kaip verkusi mano motina ir jos tėvai...

sviro ant rankų... Kai aš norėjau jį paguosti, jis švelniai susėmė mane už pečių, savo ašarotu veidu prisiglaudė prie mano veido, pabučiavo į lūpas ir palydėjo iš savo kambario. Pasikėlęs viršūn, išgirdau Juozapo kambarėlyg lyg kėdę virstant ar nuo stalo krintant. Pastovėjau vyskupo salione, pastovėjau ir galais pirštų nuėjau į savo kambarėlį. Ilgai ir aš tą naktį neužmigau. Buvau jau 16 metų, skaitęs romanų, šį tą nusivokiau ir apie meilės problemas. Be to, jaučiau kaltas ir perdaug ir atvirai išsi-plepėjęs.

Po to vakaro Juozapas daugiau manęs nieko nebe klausinė-davo: pasidarė susimąstęs, ty-lus, o kai nusileisdavau pas jį į kambarėlį, visuomet rasdavau ką nors bedirbantį. Su seneliu Juozapu niekuomet kalbų ne-rasdavau, ir man pasidarė nuobodu. Vyskupas rečiau išvažiuo-davo pasivažinėti ir vis buvo užsiėmęs. Be to, jam daug laiko atimdavo vienas dvarponis, gene-rolas Paškevičius, kuris pas jį atėidavo ir, visuomet, kaip saky-davo kapelionas, — ne laiku. Juozapas ir kapelionas vadindavo jį "Pan Maruda". Mat, tas generolas "kūrė" dvasines gies-mes ir prašė vyskupą parašyti joms gaidas. Vyskupas ir rašė. Tas gaidų rašymas atėmė mums ne vieną giesmių vakarą.

1934 metais aplankęs vyskupo brolio Anupro palikuonis Teišių apskritį, radau klėty šitų jau at-

spausdintų giesmių "Spiewnik pobożny" didelę stirtą. Keletą švaresnių egzempliorių parsive-žiau namo ir parsinešiau į Kau-ną prof. M. Biržiškai.

Vyskupas keldavos labai anksti — 5 val. ryto. Kalbėda-vo poteriūs, o paskiau versdavo Šv. Raštą. Rašydavo jis arba at-siklaupęs prie stalo arba ant jo užsigulęs, ir retai kada sėdėda-mas. Juozapas man sakė, kad vyskupas labai kenčias nuo prietvoro ir gelbstjasis tik su tam tikrų vaistų ir prietaisų pagal-ba. Apie 7 val. eidavo į bažnyčią. Eidavo kalbėdamas rožančių. Aš su seneliu ir lioka-jus sekėdavome paskui. Parėjęs iš bažnyčios laikydavo mišias namie, į savo kopylytėje, o aš jam patarnaudavau. Šiaip visą dieną būdavau laisvas ir neturėdavau kur dėtis, juo labiau, kad ir liokajus Juozapas, ir senelis Juoa-pas būdavo kuo nors užsiėmę, o man jokiio darbo neduodavo.

Laimė, susipažinau su Kai-rinkščiais ir su vyresniuojų jų, dabar Kauno žymiu daktaru, net susibūčiuliuavau. Ypač kas mane aukštai stebino, tai kad Seinuose kai kurie rusų valdi-ninkai ir šiaip inteligentai vie-šai kalbėjo lietuviškai. Ir Kai-rinkščių tėvas dėvėjo rusų val-dininko uniformą ir visur dra-šiai kalbėjo lietuviškai. Kartą patte prakalbino lietuviškai jis ir mane ir pagyrė, kad aš išaug-

(nukelta į 4 psl.)

LAISVĖS ŽIBURYS
Kalėdų švenčių proga sveikina visus New Yorko apylinkių lietuvius, ypatingai "Laisvės Žiburio" rėmėjus ir klausytojus

Vedėjas: ROMAS KEZYS

SEASON'S GREETINGS
from

**Fasolino
Memorials CO.**

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Tegul Betliejaus žvaigždė nušviečia ir mūsų tėvų žemei Lietuvai naują kelią į laisvę ir nepriklausomybę.

DR. JOKŪBAS STUKAS, direktorius
"Lietuvos Atsiminimų" radijas

Daug džiaugsmo Kalėdų šventėse!
Daug laimės Naujuose Metuose!

BUYUS FUNERAL HOME

Mario Teixeira, Jr., laidotučių direktorius
426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105

Season's Greetings

**NAMAKSY — ZAMMITO INSURANCE
AGENCY, INC.**

95 Rosemary Street, Norwood, Mass. 02062
Telephone: 762-6732

SEASON'S GREETINGS
from

FRED A. BEHN FRED R. BEHN, Jr.

F. & H. BEHN, Inc.

Automotive Sales and Service

114-20 101st Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11419
Tel. Virginia 9-0354

Kristaus Gimimo ir Naujų Metų švenčių proga sveikina visus ir linki Kūdikėlio Jėzuso palaimos

Advokatas Antanas J. Young

15 Caryl Street
Mattapan, MA 02126

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA**

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems klijentams, draugams ir pažįstamiems linki

Frank Zogas, President

**MIDLAND SAVINGS
and Loan Association**

5929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Ill. 60453. Ph. 398-9400
4040 Archer Avenue Chicago, Ill. 60632 — Phone 294-4470

5%
Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly
6%
2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

SEASON'S GREETINGS TO ALL

LOEB & MAYER, INC.
Butchers Main Office

ROCKAWAY BEACH BOULEVARD AT 64th STREET
ROCKAWAY BEACH 92, N.Y. NEPTUNE 4-5200

Solistė Marytė Bizinkauskaitė dainuoja Kultūros Židinio scenoje. Prie pianino — William Smiddy. Jų koncertą rengė Apreiškimo parapijos vėjus komitetas. Koncerto aprašymas buvo Darbininko 47 nr., psl. 5. Nuotr. P. Bivainio

LB PASISAKO JALTOS REIKALU

(atkelta iš 3 psl.)

Atstovų rūmų konferencijoje. Visuomeninių reikalų taryba, matydama lenkų ir sen. Kasten štabo pasyvumą, pati ėmėsi iniciatyvos papildymą praveisti. Ji kreipėsi į kiekvieną Senato ir Atstovų rūmų konferencijos narį, prašydama jį paremti. Jos raginamas pagaliau išsijudino ir sen. Kasten štabas. Papildymas buvo priimtas ir įrašytas į Užsienio reikalų autorizacijos aktą. Prezidentui aktą pasirašius jis tapo įstatymu.

Ukrainiečių talka ir baltiečių tyla

Nuo pat pradžios visos JAV LB-ės pastangas Jaltos klausimu pastoviai ir tvirtai rėmė svarbiausia ukrainiečių politinė organizacija — Amerikos ukrainiečių kongreso komitetas. Visuomeninių reikalų tarybai talkino to komiteto atstovas Washingtono ir Ukrainiečių informacijos tarnybos direktorius Myron Wasyluk.

JAV LB kreipėsi į centrinės latvių ir estų organizacijas — Amerikos latvių sąjungą ir Amerikos estų tautinę tarybą, prašydama jų paramos. Jos į mūsų prašymą nieko neatsakė, o parėmė lenkų pastangas.

Viiko pareiškimas ir jo pirminko telegrama

Tarp mūsų išeivijos veiksmų Vliko valdyba pasisakė dėl Jaltos 1984 gegužės mėn. pareiškimo. PLB-ės ir JAV LB-ės neminėdamas, Vlikas aštriai kriti-

kavo Bendruomenės nusistatymą Jaltos klausimu prielaidas, bet visas tos kritikos pagrindas buvo sovietinė Jaltos susitarimų interpretacija. Matyt taip jau buvo svarbu įrodyti jog Bendruomenė neišmano ką daro, kad tam tikslui Vliko valdybai pasirodė priimtinos net ir sovietinės tezės. Tačiau po prezidento Reagano pareiškimo, kur jis pasisakė prieš sovietų iškreiptą Jaltos susitarimų interpretaciją, Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis pasiūnė prezidentui padėkos telegramą, pilnai jam pritarėdamas, ir tuo pakeitė Vliko valdybos užimtą poziciją. Pastangos "pamokyti Bendruomenę" subliškė.

Betgi dar ir vėliau iš pačių lietuvių tarpo buvo skelbiami išvedžiojimai pagal kuriuos Bendruomenė Vilniaus klausimu klystanti, nes Vilnius esą Lietuvai teisėtai nepriklausęs, nuo 1923 m. iki Jaltos konferencijos jis pagal tarptautinę teisę teisėtai priklausęs Lenkijai, o po Jaltos nutarimo dėl Lenkijos sienų jis esą teisėtai tekęs Sovietų Sąjungai (Juozas Vitėnas, "Teisinė Vilniaus krašto priklausomybė", "Teviškos žiburiai", 1985 kovo 26 d., nr. 13, p. 3). Kitaip sakant dalinai pripažįstamas Lietuvos prijungimas prie Sovietų Sąjungos.

Nuomonės žinoma yra laisvos, tačiau tokie neapgalvoti pasisakymai, kurie remiasi melagingais ar iškreiptais lenkų ir sovietų teiginiais, yra ne tik klai-

dingi, bet ir Lietuvos interesams kenksmingi. Į juos būtų galima nekreipti dėmesio, jei šių pasisakymų autorius nebūtų naujosios Vliko valdybos narys.

Lietuvių-lenkų santykių išlyginimo pagrindai

Kongresui priėmus ir prezidentui patvirtinus Amerikos oficialių nusistatymą dėl Jaltos, Visuomeninių reikalų tarybos darbas, kuriuo buvo siekiama apginti Lietuvos teises ir politinius interesus kiek jie risasi iš Jaltos nutarimų, yra baigtas. Nebaigtas lieka lietuvių-lenkų tarpusavio santykių išlyginimo klausimas. Šiuo klausimu toliau vyksta dialogas tarp Visuomeninių reikalų tarybos ir Pomost organizacijos, o kitoj plotmėj tarp PLB-ės visuomeninių reikalų komisijos ir Lenkijos pagrindžio. Bendruomenės nusistatymas yra aiškus — lenkai turi Vilnių pripažinti Lietuvai ir atsakyti bet kokių teritorinių pretenzijų anapus dabartinių Lenkijos sienų. Tai yra pirmoji lietuvių-lenkų santykių išlyginimo ir bendradarbiavimo prieš bendrą priešą sąlyga. Pomoš šiais metais paskelbė pareiškimą, kuriame tarp kitko sakoma: "Mes priimam ir pilnai pripažįstam dabartinį Lenkijos teritorinį status quo, kaip teisingą ir reikalingą sprendimą, vedantį į pastovią taiką ir tarpusavio susipratimą tarp Gudrijos, Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos tautų. Be to šį nusistatymą mes laikome šių tautų bendradarbiavimo pagrindu,

AIDAI IR LIETUVIŠKOJI ARCHITEKTŪRA

Š. m. Aidų Nr. 5 skirtas lietuviškos architektūros puoselėtoju Jonui Mulokui. Jo architektūrinių pastatų nuotraukomis iliustruotas visas 72 psl. leidinys. Muloko gyvenimą ir pastangas išskleisti lietuvių architektūrai, atsiremiant į tautodailę, apibūdina arch. Jurgis Okunis.

Kiti šio Aidų numerio straipsniai: kun. Valdemaras Cukuras rašo apie ateitininkiją kryžkelėje; Rimvydas Šilbajoris straipsnyje "Filosofinių dimensijų poezija" apibūdina Alfonso Nykos-Niliūno LB premijuotą kūrybą, sutelktą į rinkinį "Žiemos teologija". Vincas Liulevičius tęsia savo monografinę studiją apie atskuriantį Lietuvos švietėją prel. Vladą Butvilą; spausdinama antroji dalis dr. Br. Nemicko JAV Valstybės departamente atrastų dokumentų apie vokiečių kėslus į lietuvių jaunimą, bandant jį mobilizuoti okupacijų laikais; poetas Kazys Bradūnas duoda 3 puslapius savo naujesių eilėraščių iš ciklo "Krikšto vanduo Joninių naktį".

Apžvalgų skyriuje Elena Vasyliūnienė apžvelgia Jono S. Bacho gyvenimą ir muzikinę kūrybą nuo jo gimimo 300 metų sukaktę; Juozas Laučka vertina ateitininkų kongresą Chicagoje; A. L. aprašo A. Škėmos vaidinimo pastatymą New Yorke; Saulius Pašilinskas vertina amerikiečių sociologinės studijos apie katalikų persekiojimus Lietuvoje pagrindines mintis. Taip pat recenzuojamos šios knygos: A. K. Cheslovo Milošo "Urlo šalyje", — A. L.; A. Mackaus "Augintinių žemė" — Marija Stankus - Saulaitė; Vidmantas Jasukaitytis "Stebuklinga patvorių žolė" — Rasa Iešmantaitė.

Aidai išeina 6 kartus metuose. Prenumeratos kaina — 20 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Dabar tinkamiausias laika žurnalui užsiprenumeruoti.

L. A.

siekiant viso jų gyvenimo regiono išlaisvinimo ir po to laisvės ir saugumo užtikrinimo."

Mūsų nuomone, šis pareiškimas tikrai sudaro tinkamą pagrindą tarpusavio bendradarbiavimui. Bet tai jau spėgs būsima naujoji Visuomeninių reikalų taryba.

JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių Reikalų Taryba

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA ir KEKSAI
Wedding and Birthday Cakes

304 Olivia Street

McKees Rocks, Pa.

Phone: 331-4455

Linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

linki

Advokatas Jonas J. Grigalus

52 G Street, South Boston, MA. Tel. 268-4877

**Džiugių Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
IRON CITY CLOCK HOSPITAL**

Authorized dealers of Longines-Wittnauer and Bulova Watches

SIMON ALEJŪNAS

4200 Brownsville Rd. (on de Walt Ave.)
Phone 281-7399 Pittsburgh, Pa. 15227

SEASON'S GREETINGS

MODERN HOTEL, INC.

DINING ROOM & LOUNGE

118 West Pearl St., Nashua, N.H.

— Christmas Day will be closed —

KELIONĖ PAS VYSKUPĄ

(atkelta iš 3 psl.)

siąs geras lietuvis. Kairiūkščio sūnus taip pat gražiai kalbėjo lietuviškai, pataisydavo mano aukštaitiškus barbarizmus ir klausdavo, kodėl mes sakome "pakalnės nuplikę", o ne "nuplikusios" ir t.t. Jie man pasakojo apie Kriaučiūną, Kudirką. Aš gyriaus Biliūnu. Didžiuliu ir, žinoma, savo seneliu Baronu. Kai po atostogų sugrįžau į Liepoją, parsivežiau keletą naujų lietuviškų žodžių bei barbarizmų pakeitimų ir stebinau savo draugus lietuvių kalbos naujėnėmėmis.

Išbuva pas savo senelį vyskupą svečiuose apie tris savaites. Pagaliau parūpo ir namo. Mat, dvasininkų seminarijoje prasidėjo egzaminai, į Seinus atvažiavo Suvalkų gubernatorius iš savo palydovais. Pas vyskupą rengė priėmimą, ir mane visi lyg užmiršo. Ir atsiveikininimas su vyskupu buvo labai skubotas. Nuėjęs atsiveikinti, vyskupą radau didžiojo salė, apsitaisiusį išieginiais rūbais, susijuosųjį plačia šilkinė juosta, rankoje laikantį naują pirštinačių porą ir visai jau pasirušijusį važiuoti į viešbutį vizituoti gubernatoriaus. Atrodė jis labai iškilmingai, bet gražiai, kaip paveiks-

ir lyg pajamėjęs. Atsiveikindamas aš jam pabučiavau ranką ir žiedą. Vyskupas mane peržegnojo, pabučiavo į galvą ir lietuviškai įsakė man myletti Poną Dievą, tėvus, tėvynę ir neapkęsti lenkų kalbos ir artimo, kuris ta kalba kalbės. Čia pat stovėjusiam liokajui Juozapui paliepe parašyti mane kelionei visa, kas reikalinga, ir duoti man 15 rublių.

Daugiau aš nebemačiau savo garbingo senelio. Kai jis mirė, aš jau gyvenau tolimoj Rusijoje ir savarankiškai verčiau farmacijos praktika. Apie jo mirtį sužinojau tik iš laikraščių ir vėliau iš namiškių laiško. Į laido tuves buvo nuvažiavę visi trys vyskupo broliai ir mano motina. Kai po laidotuvių vyskupo vyresnysis brolis Jonas pakvietęs liokajų Juozapą, kuris kadaise mylėjo jo dukterį ir norėjo ją vesti, vykti drauge į Anykščius ir pas jį apsigyventi, nes visi seniai jau jį užmiršę, buvęs sukilėlis padėkojęs ir atsiskakęs. Atsisakėdamas tik pasiaiškines, kad jis esąs menka dulkė, ir kur vėjas papūtys, ten jį dabar ir nupūsias. Tą pačią dieną jis ir išvykęs iš Seimų, bet kur, niekas nežinojo. Spėjo, kad su misionieriais pagonių kraštus misijų skelbtų.

TALKA BĖGLIUI

Lietuvių Bendruomenės pastangos išgelbėti ukrainietį jūreivį jo nesėkmingame šuolyje į laisvę.

Istorija, vykusį prieš penkio mėnesių Naujosios Anglijos vandenynse su Simu Kudirka, vėl pasikartojo Mississippi upėje su ukrainiečiu Morislaw Medvid. Čia vėl išryškėjo Amerikos pareigūnų, pradedant su eiliniiais pakraščiu sargybiniais, einant į Imigracijos ir State Departmentus ir net Baltuosius Rūmus, nesiskaitymas su pareidymais bei naivus galvojimas, kad, paaukodami nelaimingą jūreivį, susilauks iš Gorbačiovo nuolaidų artėjančiuose Ženevos pasitarimuose. Bet kaip dabar ryškėja, raudonasis meškinas, šypsdamas parodė tik savo aštrius dantis ir visi naiviai galvoją sugrįžo uodegas nuleidę. Gaila, kad į tas pinkles įveliamas ir prezidentas Ronald Reagana.

Čia tik suglaustai noriu painformuoti lietuvių visuomenę ką šiame reikale darė Lietuvių Bendruomenė.

Išgirdus apie šį nelaimingą įvykį, JAV LB ryšininkas Washingtono Algimantas Gureckas tuoj pat kreipėsi į įvairias valdines įstaigas — Imigracijos ir Natūralizacijos, JAV Pasienio sargybos, Valstybės Departamentą, iškeldamas Lietuvių Bendruomenės susirūpinimą, kad nepašikartotų istorija, vykusi prieš penkio mėnesių su Simu Kudirka.

Akcija JAV Kongrese rūpinosi — JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Jonas Urbonas, Algimantas Gureckas ir Michigan kongresmano S. Levin įstaigoje dirbantį Asta Bannionytė-Connors. Buvo kreiptasi į aktyvesnius LB veikėjus, LB apylinkių ir apygardų valdybas, kad kontaktuoti savo kongresmanus, o ypač užsienio reikalų komisijos narius, kad jungtųsi prie kongresmano Tom Lantos, iš Kalifornijos, organizuojamų apklausinėjimų ir bendros akcijos JAV Kongrese ir Senate. LB tarybos narys Saulius Anuzis su broliu Andriumi darbuosiu Michigano valstijos Senate ir jų pastangomis buvo

priimta speciali rezoliucija, kuri buvo pasiūsta prezidentui ir įvairioms įstaigoms, prašant, kad tas reikalas būtų išsirtas, jūreivis neišduotas, o atsakingi asmenys nubausti.

Artimi ryšiai buvo palaikomi su Baltuose Rūmuose dirbančiu Linu Kojeliu, ukrainiečiais ir kitais, šiame reikale besidarbojančiais. LB atstovai dalyvavo ukrainiečių ruošose demonstracijose, Philadelphiaje ir Detroit. Aktyviai reikėsi LB veikėjai Kalifornijoje, bendradarbiaudami su Baltų Komitetu. Amerikiečiams vėl atidavus jūreivį, skatinome ukrainiečius nenuleisti rankų ir kur galėdami talkinome jiems savo ankstyvesne patirtimi.

Naujai išrinktas JAV LB pirmininkas Algimantas Gečys dalyvavo specialioje spaudos konferencijoje, suorganizuotoje kongresmano Don Ritter, kur, gausiai dalyvaujant televizijos ir spaudos korespondentams, buvo priminta Simo Kudirkos tragedija.

Gaila, ukrainiečių ir mūsų pastangos išgelbėti nelaimingą jūreivį nedavė teigiamų vaisių. Atsimuome į kai kurių Valstybės Departamento ir Baltųjų Rūmų pareigūnų atbukusias sąžines bei bijojimą, kaip anksčiau minėjau, nepakenkti artėjančiam Reagan ir Gorbačiovo susitikimo pasisiekimui. Bet pamatėme, kad turime nemažai ir draugų, kurie atėjo mums į talką, kaip Edwin Meese, gynybos ministeris Caspar Weinberger, senatorius Jesse Helms, kongresmanai — Lantos, Ritter, Broomfield ir kiti. Taip pat pamatėme, kad dar daug turime padirbėti, kad turėtume akcijos tinklą, kuris reikalui iškilus nedelsiant imtųsi darbo.

Tikiu, kad iš šio skaudaus įvykio pasimokysime ir ateityje būsime pilnai pasiruošę, jeigu vėl iškilų panašus ar kitokių reikalų skubios akcijos reikalaujantis įvykis.

Jonas Urbonas
JAV LB VRT-bos buvęs
pirmininkas

MARYTĖS BIZINKAUSKAITĖS KONCERTAS HARTFORDE

Connecticut lietuviai lapkričio 3 turėjo nepaprastą renginį — Marytės Bizinkauskaitės koncertą. Jauna ir graži solistė atliko Šumano, R. Strauso, Budriūno, Kačanausko, Banaičio, Dvorako ir kitų kompozitorių dainas bei operų arijas. Nebūdamas muzikos žinovas, nesimū nagrinėti kaip kokia daina ar arija buvo atlikta.

Muziką nepaprastai mėgstu ir Marytės dainavimas užburė mane. Stiprus balsas užpildė visą salę ir žavėjo klausytojus. Atrodo, kad ne tik mane žavėjo, bet ir visą susirinkusią publiką. Pasibaigus programoje įrašytam repertuarui, Marytė dar net tris kartus daug publikos išprašyta ką nors daugiau padainuoti. Marytėi akomponavo Susan Shiplett Aschbaker. Jos akomponavimas preciziškai atitiko Marytės dainavimą.

Šį puikų koncertą surengė Lietuvių Moterų Federacijos

Hartfordo klubas ir Hartfordo Lietuvių Bendruomenės apylinkės bendromis jėgomis. Pasibaigus koncertui, šių organizacijų pirmininkai Dangira Budrienė ir Alfonsas Dzikas įteikė solistei gėlių puokštę ir išreiškė padėką už taip puikiai atliktą programą.

Alfonsas Dzikas dar padarė trumpą apžvalgą Marytės Bizinkauskaitės muzikoje nuotiko kelio. Jinai nėra pradininkė. Metropolitan operos konkurse tarp 11 finalistų šį pavasarį buvo ir Marytė. New Yorko laikraščių recenzijos įvertino Marytę ypač gerai. Teška džiaugtis ir dėkoti LMF Hartfordo klubui ir Hartfordo LB apylinkėi už suteiktą prozą išgirsti tokį puikų koncertą. Gaila, kad publikos nebuvo per daug. Atrodo, kad be stikliuko ir šokių sunku sutraukti didesnę skaičių. Tie, kurie dalyvavo, tikrai neapsivylė.

I.B.

DAILININKAI KVIČIAMI Į DAILĖS PARODĄ

Kaip buvo pranešta, LB NY apygarda, palaikydama tradiciją, vėl rengia dailės parodą, kuri skiriama Lietuvos nepriklausomybei pagerbti. Apygardos valdyba jau eilę metų tokias parodas rengia. Buvo pertraukusi praeitais metais ir metus prieš tai. Dabartinė paroda jau bus keturioliktoji dailės paroda, rengiama Kultūros Židinyje.

Parodos susilaukdavo didelio susidomėjimo, sutraukdavo daug publikos. Per jų atidarymus skiriamos premijos. Dažnai buvo prjungiami ir literatūros vakarai. Tai paroda virstavo meno švente.

Ir šiemet norima surengti kuo geriausią ir kuo gražiausią parodą. Kvičiami visi New Yorko ir plačių apylinkių dailininkai nepasididžiuoti ir dalyvauti su savo kūryba šioje parodoje. Rengėjai iš kiekvieno dailininko prašo apie 5 vidutinio formato paveikslus.

Paveikslai suteikiami Kultūros Židinyje vasario 15, paskui bus parengiamas katalogas. Pati paroda vyks vasario 22 ir 23 Kultūros Židinyje.

Lietuvos vadavimo darbe nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

New Yorko Lietuvių Gydytojų draugijos metinis susirinkimas įvyko lapkričio 10 Giedraičių namuose Northporte. Čia matome dalį to susirinkimo dalyvių. Klūpo — R. Kriauciūnas, sėdi — Avizonienė, Jankauskienė, Šnipaitė ir dr. V. Avizonis. Stovi dr. R. Šnipas, dr. A. Skripkutė, dr. O. Vilpišauskienė, dr. J. Gintautas, dr. L. Giedraitienė, dr. B. Jankauskas, Šnipas (jun.), dr. K. Paprockaitė-Simaitienė, dr. A. Matulaitienė, Jauniškis, dr. R. Jauniškienė, Šnipienė, A. Matulaitis J. Vilpišauskas, J. Giedraitis ir dr. S. Skripkus. Nuotr. J. Kriauciūno

TARĖSI GYDYTOJAI

Lietuviai gydytojai Amerikoje yra susibūrę į draugijas, su centrais didesnėse lietuviams apgyventose kolonijose. Visos tos draugijos susijungusios sudaro Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungą, kuri yra gal svarbiausias narys Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos. Į šią įeiną ir kitų laisvųjų kraštų lietuvių gydytojai: Kanados, Vokietijos, Australijos ir kit. Viena tokių yra New Yorko draugija. Draugija apjungia New Yorko, Naujosios Anglijos valstijų ir viso Amerikos Rytų pakraščio valstijose gyvenančius lietuvių gydytojus.

New Yorko draugija lapkričio 10 suaukė savo metinį susirinkimą, kuris vyko dr. Leonido ir Juozo Giedraičių namuose, Northporte, L.I., N.Y. Dalyvavo tik 17 gydytojų (iš kelių dešimčių narių), kai kurie su šeimomis.

Susirinkimui vadovavo ilgametis draugijos pirm. dr. V. Avizonis. Susirinkimas pradėtas pagerbimu prisiminimu šiais metais mirusio nario dr. V. Ingelevičiaus. Tuoj pat buvo pristatytas naujai draugijon įstojęs narys: dr. Jonas Gintautas, kuris yra Amerikos valdžios įvairių komisijų, sveikatos ir medicinos reikalais, narys, pasireikškęs ne tik pranešimais sveikatos besirūpinančių organizacijų suvažiavimuose, bet ir spaudoje, daugiausiai angliškai. Jis visų susirinkusių nuosirdžiai priimtas draugijon nariu.

Sekretorės dr. K. Paprockaitės-Simaitienės perskaitytas praėjusio metinio susirinkimo protokolas visų priimtas. Išdiniškė dr. L. Giedraitienė pranešė, kad nariai draugijai mokesčius sumoka laiku, o už jos greitai atsiskaitymą su centro valdyba ir "Medicinos" žurnalą cen-

tro valdyba ją nurodo pavyzdžiui kitoms draugijoms. Kasoje, apmokėjus metų eigoje susidariusias išlaidas, liko 819 dolerių. Revizijos komisija išdiniškė darbus patvirtino ir įvertino.

Iš turimos išde sumos draugijos nariai paskyrė 300 dolerių Lietuvių Tautos Fondui. Apie Fondo veiklą trumpai pranešė Fondo vadovas J. Giedraitis. Ypač kad iškelta 60 tūkstančių dol. per Vliaką išleista suma, jaunimo žygiui Baltijos jūroje. Paaškęs, kad žygiu paremti tikrai reikėjo, nes pasiekta pinigais nenuperkama nauda: pagarsinimas Pabaltijo valstybių ir Lietuvos pavergimas ir vykdomas ten genocidas pasaulio, ypač Europos spaudoje, taip pat kitomis komunikacijos priemonėmis. Vienas simtas dolerių paskirtas Alkos archyvu Putname, kai dr. J. Kriauciūnas, vienas Alkos vadovybės narys, pranešė apie Medicinos skyriaus Alkoje steigimą. Tuo pačiu kai kurie gydytojai pažadėjo Medicinos skyriui paremti ir iš Lietuvos atsivežtais eksponatais, ypač tam reikalui tinkamais.

Sekė pokalbis, vadovaujant dr. R. Šnipui, apie nepaprastai aukštus praktikuojantiems medicinams apdraudus mokesčius, nes teismai dažnu atveju skiria milijonines sumas be reikiamo pagrindo besiskundžiantiems ar gydymu nepatenkintiems, kas ypač turina advokatus. (Teismų nuosprendžiai kone išimtinai yra advokatų rankose.)

Taip pat aptarta medicinos komercilizacija: liginė, laboratorijos, klinikos naudojasi sėrgančiuoju gauti kuo didesnę pelną, versdamos gydytoją daryti ir daug ką nereikalingo. Iš kitos pusės, sveikatos apdraudos bendrovės (ir Medicare su Medicaid), saugamos lėšas,

veičia gydytoją teikti kuo mažesnę pagalbą, tuo sudarydamas kartais gydytojui daug sunkenybių. Lietuviai gydytojai kečia prieš šias negeroves balsą, bet tuo tarpu į tai niekas nekreipia dėmesio. Tačiau lietuvių gydytojai kels tas negeroves ir toliau.

Kitą draugijos susirinkimą nutarta šaukti ateinančiame pavasaryje kur nors New Yorke, gal Kultūros Židinyje.

Draugijos valdyba, kelių narių pasiūlymu, o ir patiems pasiūlytiems sutikus, palikta ta pati: dr. prof. V. Avizonis pirmininku, dr. R. Šnipas vicepirm., dr. K. Paprockaitė-Simaitienė sekretore, dr. L. Giedraitienė išdiniškė ir B. Jankauskas nariu. Revizijos komisija taip pat palikta ta pati: dr. M. Zemaitytė ir dr. A. Goeldnerienė.

Vėl iškeltas reikalas įamžinti paminklų dr. prof. P. Gudavičiui, bet reikalas atidėtas, kol paaškęs jo dukters noras ir palikimo reikalai.

Primintas reikalas gydytojams remti straipsniais ir gydytojų veiklos žiniomis sąjungos organą "Mediciną", aktyviai dalyvauti visuomeninėje veikloje, rašyti į populiarią spaudą, nes ligi šiol tai daro nedidelis gydytojų skaičius.

Susirinkusieji pasiuntė sveikinimų ir geriausių linkėjimų kortelės, su visų parašais: veteranui dr. A. Matukui, Putname, kurs susirinkiman negalėjo atvykti dėl silpnėjančios sveikatos, ir sėrgančiai dr. J. Urbanavičiūtei bei sveikstančiam dr. A. Narvydui.

Po susirinkimo posėdžių visi buvo pavaišinti ir pabendravo. Ačiū šeimininkams dr. L. ir J. Giedraičiams už susirinkusių globą ir vaišinimą. Ačiū ir susirinkusiems, kai kuriems jų reikėjo keliauti daugiau 200 mylių tik atvykti.

Juozas Kriauciūnas

Į VISUR

— Lietuvių Fondas dabar turi 5,669 narius. Fondas dabar turi 3,267,777 dol. Jau yra išdalinęs finansinės paramos 1,537,586 dol.

— Inž. Juozas V. Danys, gyvenęs Kanados sostinėje Ottawoje, yra pastatydinęs du didelius švyturius ir suprojektavęs per 50, skaitęs daug mokslinių paskaitų ir parašęs eilę straipsnių. Kanados paštas 1985 spalio 3 išleido specialią 4 pašto ženklų laidą, vaizduojančią modernius Kanados švyturius. Iš jų du patys didžiausi Kanados užkrantinio tipo švyturiai, pastatyti giliame vandenynje, Haout-fond Prince ir Pelee Passage buvo suprojektuoti J. V. Danio.

— "The Pittsburg Post Dispatch" laikraštis Kalifornijoje plačiai aprašė kun. Teofilio Palio 40 metų kunigybsės sukakties minėjimą ir patį kun. T. Palį. Laikraštis priminė, kad jis yra iš Lietuvos, kuri dabar okupuota Sovietų Rusijos.

— Adolfas Klimas, sulaukęs 96 m. amžiaus, spalio 9 mirė Clevelande. Velionis buvo Lietuvių Žurnalistų Sąjungos garbės narys ir Šaulių Sąjungos garbės narys.

— Vasario 16-osios minėjimas Chicagos Marijos aukštesniosios mokyklos salėje vyks vasario 16. Rengia Chicagos Lietuvių Taryba.

— Komedija "Bubulis ir Dundulis" Chicagos Jaunimo Centro didžiojoje salėje bus vaidinama sausio 26. Ruošia Jaunimo Centras.

— Priskėlimo parapijoje Kanados Lietuvių dienų proga spalio 13 pamaldų metu pamokslą pasakė kun. B. Pacevičius, giedodamas "Aro" chorą, vadovaujamas V. Verikaitis, sol. A. Simanavičius, akomponavo vargonais sol. L. Marcinkutė.

— "Spindulys", Los Angeles tautinių šokių ir dainų ansambelis, vadovaujamas O. Razutienės ir jos dukters D. Varnienės, gruodžio mėnesį vyks į Argentiną gastroliuoti, kai ten yra vasaros laikas. Priimti sveikatos sudarytas komitetas, kurin įeina A. Mikucionis, J. Mičiūdas, kun. A. Steigvilas ir A. Ruplėnas. Vyks ta 35 asmenys ir 5 palydovai.

— Montrealio laikraštis "The Gazette" rugsėjo 27 išspausdino M. Heroux straipsnį apie karo nusikaltėlių ieškojimą Kanadoje. Jis tarp kitko rašo: "Taip, karo nusikaltėliai turi būti ieškomi, bet šmeižimas bei juodinimas ukrainiečių ir baltiečių (jų milijonai mirė nacių rankose) primena rasizmą ir sumanią paslėptą KGB ranką, o ne teisingumą". Norint pasitarnauti teisingumui, reikia bausti visus karo nusikaltėlius, o ne tik nacių, bet ir komunistų bei jų bendradarbių.

— A. a. Jurgis Gilvydis, anksesnės kartos Argentinos lietuvių veikėjas, filminkas ir filmų "Vytis" steigėjas, staiga mirė — liepos 10 rastas savo namuose negyvas.

— Sunny Hills, Floridoje, skubiai parduodamas puikus namas su trimis miegamaisiais ir "Florida room", prie pat ežero. Reta proga. Teirautis adresu: Algis Nakas, 472 Linwood Dr., Sunny Hills, Fla. 32428. Tel. 1-904-773-3323.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Janušonis, Livonia, Mich. Užsakė kitiems: M. Balčiūnienė, Woodhaven, N.Y. — J. Kennedy, Rye, N.Y., A. Markevičienė, Jamaica, N.Y. — A. Jonikis, Springfield, N.J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užkite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTŪVIŲ 13

New Yorko: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoodo: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7088
Astoriaje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6118
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushingo: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N.Y., The Cheese Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Manget, N.Y., Manget Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Deli 270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wurthaus — 101 Central St. Tel: 617 789-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201 785-0542

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Statkutės De Rosales, Baltų kalbų broožai Iberų pusiasalyje. Su kietais viršeliais. 15 dol.
 A. Škėmos Raštai III tomas. Kietais viršeliais. 10 dol.
 T. Venclovos, Tekstai apie tekstus. 10 dol.
 Z. Raulinaičio, Kunigaikščių sąjunga. Kietais viršeliais. 10 dol.
 A.V. Rinkūno, Lietuva ir Vliakas, 10 dol.
 V. Gidžiūno, Šv. Benedikto regulos vienuoliai Lietuvoje, 8 dol.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Aldona Stempuzienė įdainavo Lietuvos kompozitorių 14 dainų. Kaina 12 dol.
 Gruodis: Dainos. Dainuoja operų solistė Lilija Šukytė Šioje plokštelėje įdainuota 17 komp. Juozo Gruodžio lietuviškų dainų. Akomponuoja pianistė Raminta Lampsaitė. Kaina su persiuntimu 11 dol.
 Kad liktum tu gyva. Chicagos Lietuvos operos choro įdainuota ir išleista plokštelė. Su persiuntimu 16 dol.
 Clevelando vyrų oktetas — 3. Oktetas, vadovaujamas muz. Ryto Babicko, talkinamas solistės Irenos Grigaliūnaitės, įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių dainų. Akomponuoja R. Strimaičio orkestras. Kaina su persiuntimu 11 dol.
 As čia gyva. Dariaus, Lino ir Audriaus Polikaitių bei Vido Neverausko įdainuotos lietuviškos ir estradinės dainos. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vadovaujama A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.
 Tau, mama. 14 kūrinių: 7 skirti motinai ir 7 mišrus žanro. Irašyta Lietuvoje. Išleido Montrealy Vilnius Records of Canada, vad. A. Stankevičiaus. Kaina su persiuntimu 11 dol.
 Los Angeles vyrų kvartetas įdainavo 12 lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kūrinių. Kaina su persiuntimu 11 dol.
 Gina Čapkauskienė. Solistė, akomponuojant muz. Jonui Goveđui, įdainavo 5 lietuvių kompozitorių ir 5 tarptautinių autorių kūrinius. Kaina su persiuntimu 11 dol.
 Algis Grigas, baritonas, su Philharmonica Hungarica, diriguojant Alydūi Vasaičiui, įdainavo 8 lietuvių ir tarptautinių operų arijas. Kaina su persiuntimu 11 dol.
 Dainuok ir šok. Dainuoja Juozas Nakutavičius ir Dana Summers-Striugaitė, palydint orkestru "Lietuva". Estradinės ir šokių dainos. Kaina su persiuntimu 13 dol.
 Taip pat gaunamos plokštelės: R. Daunoro, V. Noreikos, J. Tiskaus, K. Yakučio, L. Juodytės, J. Stankūno kūrinių, New Yorko Harmonijos, Toronto choro Aras, Montrealo choro kalėdinės giesmės, Dainos muzika ir gėlės, Lauksiu tavęs ateinant, Kur gintarai, Laša laiko lašai.
 Užsakant 1 plokštelę, persiuntimui pridedamas 1 dol., užsiskaitant daugiau — 2 dol.
 Šitos ir kitos lietuviškos plokštelės, knygos, suvenyrai, kasetės, albumai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

J. Švobos, Seiminė ir prezidentinė Lietuva. 10 dol.
 Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, septintas tomas, išrištus. 7 dol.
 J. Sako, Kun. J. Vailokaitis. Kietais viršeliais. 8 dol.
 J. Daumanto, Partizanai. Trečias pataisytas ir papildytas leidimas. Kietais viršeliais. 15 dol.
 V. Šimkaus, Atsiminimai. Tėviškeje ir nepriklausomoje Lietuvoje. Irišta. 15 dol.
 Vl. Kulboko, A. Tulys, 4 dol.
 J. Kralikausko, Ažuolai pilikalnyje. 9 istorinių romanų gelmenys ir problemos, 8 dol.
 M. Krupavičiaus, Visuomeniniai klausimai. Kietais viršeliais. 15 dol.
 V. Č. Butkienės, Molinis arkliukas ir kiti apsakymai. Kietais viršeliais. 8 dol.
 V. Alanto, Gelmių balsai. Premijuotos novelės. Kietais viršeliais. 10 dol.
 A. Landsbergio, Vaikai gintaro rūmuose. Kietais viršeliais, drama. 7 dol.
 J. Toliušio, Susitikimas prie katedros. 7 dol.
 C. Gincevičiaus, Vududienio varpai. Pasakojimai. 6 dol.
 E. Nazaraitės, Medaus ir kraujo lašai. Eilėraščiai. 6 dol.
 B. Mockūnienės, Saulėlydis, pasakojimai. 7 dol.
 L. Andriekaus, Atmink mane, Rūpintojėli. Eilėraščiai. Kietais viršeliais, 6 dol.
 A. Veščionaitės, Aidinčios upės. Eilės. Kietais viršeliais. 7 dol.
 B. Pavabalo - L. Zitkaus, Milžinai ir slibinai. Satyriniai eilėraščiai, 5 dol.
 Persiuntimui pridedamas 1 dol.
 Šios bei kitos lietuviškos knygos, plokštelės, suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VIDEOKASETĖS DOKUMENTINIAI FILMAI IŠ LIETUVOS

"LITUANIKOS" SPARNAIS — Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą
ŠIMTAMEČIŲ GODOŠ — Pasikalbėjimai su šimtamečiais ŠVENTEN — Pasiruošimai dainų šventei Lietuvoje
GYVENU SAVO SAPNĄ — Kanados jaunuoliai Lietuvoje
IEVA SIMONAITYTĖ — Rašytojos gyvenimas
IEŠKOM KLAKSONŲ — Seni automobiliai, Šabaniauskas

Visi filmai juodi, balti, 20 min. ilgio.
 \$29.95 viena kasetė
 (\$39.95 su anglškais parašais — "subtitiles")
 Prašom pridėti \$2.50 už kiekvieną kasetę persiuntimo išlaidoms.
 Siųskite čekius arba money orders "IVI" vardu.

International Video Institute, Inc.
 Dept. 102
 c/o Juozas Kazlas
 68 W. 69th Street
 New York, NY 10023

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, prel. P. Juro paruošta maldaknygė, mažo kišeninio formato, su daugybe maldų, litanijų, novenų. Tinka ir patiem pasimelsti ir kitiem padovanoti, kurie tokių maldaknygių neturi. Kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Gera proga įsigyti penkias lietuviškų dainų plokšteles tik už 12 dol. (anksčiau jos kainavo 29 dol.). Tai solistės Lionės Juodytės "Mano Lietuvos prisiminimai" (14 dainų su gitaros palyda), solistės Lionės Juodytės "Dainuojame su Lione" (16 dainų), muz. Juozo Stankūno kūrinių "Sodžiaus garsai" (solistės I. Stankūnaitės, chorų bei kvarteto 12 dainų), solisto Kazio Yakučio "Yakutis" (14 dainų ir arijų rinkinys), New Yorko lietuvių vyro choro, vadovaujant muz. V. Baltušaičiui, įdainuota 12 dainų. Šių plokštelių yra likęs labai ribotas skaičius. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PUOŠNŲ ALBUMAI

Puošnūs ir meniški albumai, su tekstu lietuvių ir anglų kalbomis, labai tinka dovanom įvairiom progom.
 A. Rannit, M. K. Ciurlionis, 25 dol.
 B. C. Šulskis (red.), We Lithuanians. Omahos lietuvių istorija. Gausu žinių apie Lietuvą, lietuvių ir anglų kalbomis. Gausiai iliustruota. Yra ir labai graži spalvotų paveikslų. Didelio formato. Irišta. 45 dol.
 P. C. Rice, Ph.D., Amber, The Golden Gem of the Ages. Gausiai iliustruota, irišta. 29 dol.
 A. Kezys, Lithuania through the Wall, okupuotos Lietuvos vaizdai. 16 dol.
 A. Tamošaitis, Lithuanian National Costume. Iliustruota, irišta. 25 dol.
 R. Scarr, Mano žodynas. Spalvotas, iliustruotas, irištus. Žodžiai lietuviškai ir anglškai. 12 dol.
 E. Verloren Van Themaat, Pranas Domšaitis, 25 dol.
 R. Viešulas, Telesforas Valius, 45 dol.
 E. Jasiūnas, Darius-Girenas, 25 dol.
 Patty C. Rice, Amber, 29 dol.
 Adomo Galdiko, A Color Odyssey, 15 dol.
 F. Whitaker, Puzinas, 25 dol.
 Jurgis Juodis, The Way of the Nation, 7 dol.
 Persiuntimui pridedama po 1 dol. už kiekvieną knygą.
 Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B.S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
 WE DELIVER
 296-4130

KNYGOS ANGLŲ KALBA BOOKS IN ENGLISH

Lithuanian Cookery by I. Sinkevičiūtė. One of the largest collection of Lithuanian traditional recipes. \$8.00
 Introduction to Modern Lithuanian, by A. Klimas, Darnbrūnas, W. Schmalstieg. Grammar for the Lithuanian language. \$10.00
 English - Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas. \$8.00
 Lithuanian - English Dictionary, by Piesarskas, Svesevičius. \$8.00
 Mind Against the Wall, by R. Šilbajoris. \$10.00
 Lithuania 700 Years, by A. Gerutis and Others \$18.00
 USSR-German Aggression Against Lithuania, B. Kazlas. \$15.00
 History of Lithuania, by J. Končius. \$4.00
 Vytautas the Great Duke of Lithuania, by J. Končius. \$3.00
 Lithuanians in America, by A. Kučas. \$6.00
 The Baltic Nations, by B. J. Kaslas. \$12.00
 Lithuanian Minor, by M. Brakas. \$10.00
 Samogitia, by Chas. L. Thourot Pichel. \$8.00
 Soviet Genocide in Lithuania, by J. Pajaujūis. \$12.00
 We will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00
 The Lithuanian Woman, by B. Novickienė. \$5.00
 Lithuanian Pioneer Priest, by W. Wolkovich. \$6.00
 The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnora. \$2.00
 Eternal Dream, poetry, by L. Andriekus. \$5.00
 Encyclopedia Lituanica, by S. Sužiedėlis and A. Kučas 6 vol. \$130.00

Please add \$1.00 for postage.
 These and other Lithuanian - English books, cassettes, records, auto stickers, Lithuanian and US Flags, Amber, various souvenirs are available at: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KVIEČIAME TALKON!
 Darbininkas, minėdamas 70 metų sukaktį, kviečia skaitytojus į talką! Kaip būtų gražu, jei kiekvienas dabartinis Darbininko skaitytojas surastų po vieną naują skaitytoją. Nauji skaitytojai nuo užsakymo dienos tuoj pat pradės gauti Darbininką iki šių metų galo ir per visus 1986 metus (o taip pat ir 1986 m. kalendorių su dail. Č. Janušo viršeliu) tik už 12 dol.
 Pasinaudokit šiuo pagiginimu, užsakydami Darbininką jo dar neskaitytiam draugui. Tai bus ir graži Kalėdinė dovana, kuri Jus primins kiekvieną 1986 metų savaitę.
 Krepšelis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VARDAS ir PAVARDĖ.....
 ADRESAS.....
 Užsakau Darbininką kaip dovaną:.....
 Adresas.....

RAŠINIŲ KONKURSAUS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui.
 Temos: 1. "Kaip vertinti tautybę išeivijoje", 2. "Tautiniai herojai ir jų įtaka lietuvių tauti".
 Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą iki 35 m. amžiaus dalyvauti konkurse.
 Rašinius turi būti bent penkių mašinėle spausdintų puslapių. Lituaništinę mokyklą mokytojai bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėtom tautinėm temom.
 Konkurse dalyvaujantiems už geriausius rašinius bus skiriamos dvi premijos: I. premija 500 dol., II premija 250 dol. Premijom skirti bus sudaryta vertinimo komisija.
 Konkurso rašiniai turi būti atsiųsti iki 1986 vasario 15 d. (pašto antspaudas) šiuo adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Ill. 60464.

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINY

1985
 Gruodžio 14 — New Yorko skautų Kūčios
 Gruodžio 22 — Maironio mokyklos Kalėdų eglutė.
 1986
 Vasario 16 — Alto rengiamas Vasario 16-osios minėjimas.
 Kovo 1 -2 New Yorko skautų Kaziuko mugė.
 Kovo 15 — privatus renginys. Balandžio 5 — Laisvės Žiburi koncertas — balius.
 Balandžio 6 — Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo Velykų stalas.
 Balandžio 13 — Darbininko sukaktuvinis koncertas.

LIETUVIŠKOS KASETĖS

Aš tau dėloju, daina — N. Paltinienės, Du gaideliai vaikučiams, Kalėdinės giesmės. Šios kasetės po 10 dol.
 Dainuokime — A. Šalčio 16 lietuviškų dainų. Gintaras su daina — 14 dainų. Estradinės muzikos - šokių kasetės (60 minučių), 10-12 dainų kiekvienoj: Paklydo ramunė, Gervės skrenda, Myliu, Vilniui, Mūsų kaime gegužinė, Šventieji vakarai, Balti baltandžiai, Dainuok ir šok, Ragelių puota, Volungė, Armonika, Nakties muzika, Už viską švelniau. Šios kasetės po 10 dol.
 Kasetės po 90 minučių: V. Noreika, Tango, Šokime I, Šokime II, Akordeono garsai, Broliai Aliukai. Šios kasetės po 10 dol.
 Komp. J. Štrakūno kūrinių, įrašyti kasetėse "Sodžiaus garsai" ir "Lithuanian Entertainment". Dainuoja a.a. Irena Stankūnaitė, solistai, duetai, chorai. Šios kasetės po 6 dol.
 "Introduction to Modern Lithuanian" gramatikos 4 kasetės iš viso 25 dol.
 Persiuntimui pridedamas 1 dol.
 Šios kasetės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIA 700 YEARS
 (IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviui, naudojančiam tik anglų kalbą. Platinas: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
 Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.
 Vardas, pavardė.....
 Numeris, gatvė.....
 Miestas, valstija, Zip.....

LITHUANIAN COOKERY
 (In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastininiu apkalnu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.
 Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas — Postage 50c.
 Vardas, pavardė.....
 Numeris, gatvė.....
 Miestas, valstija, Zip.....

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA KASA
LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
 Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg

Aktyvas: 43 milijonai dolerių

KASOJE gaunamos paskolos, reguliarūs santaupos, IRA ir kiti pinigų sertifikatai.

Reguliarų santaupų palūkanų kursas KASOJE šiuo metu 7%. Pilnas metų prieauglis 7.25%
 Taupymo sertifikatų palūkanos nuo 7.15% iki 9.85%, pagal sumą ir terminą.
 IRA indėlių palūkanos nuo 9.25 iki 10.25% pagal terminą.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SAŠKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.
 Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba patį Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Jonas Adomėnas, Lietuvos vyčių Maspeth 110 kuopos pirmininkas, vyčių metiniame seime New Havene buvo atžymėtas už savo veiklą, taip pat buvo apdovanota ir jo vadovaujama kuopa, kuri yra sutelkusi daugiausia narių. Jonas Adomėnas į tą kuopą suvėbavo per 500 narių. Paskutiniuose septyniuose metiniuose konvencijose jis buvo apdovanotas už šią vytišką veiklą.

MASPETH, N.Y.

Is Lietuvos vyčių veiklos
Gausiausia Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., turinti 356 narius, 1985 spalio 2 išsirinke 1986 metams valdybą. Vieningai valdybos pirmininku perrinktas Jonas Adomėnas, iki šiol sėkmingai vadovavęs kuopai. Padėkojęs nariams už bendradarbiavimą, kvietė ir toliau uoliai dirbantiems vyčių idealams ir ruošti naujus kadrus, kurie galėtų pavaduoti pavargstančius. Naujoji valdyba savo pirmam posėdy plačiai svarstė savo veiklos programą kitiems metams. Pasisakytą apie religinę, lietuvišką, kultūrinę ir visuomeninę darbuotę.

Apžvelgus pereinamąją metų veiklą, kuri buvo sėkminga ir įvairi, norima ateinančiais metais tą veiklą dar labiau pagyventi.

Dalyvavimas lietuviškoj Atsimainymo parapijoj sėkmingai mišiose sumos metu turėtų būti pagyventas ir daugiau narių laukina atsilankant. Numatomą ateinančiais metais kuopos nariams surengti religines pratybas — rekolekcijas.

Kuopos susirinkimuose, kuriuose svarstomi einamieji reikalai — laukiama naujų pasiūlymų ir sumanymų iš narių tarpo, kad tai būtų kuopos, o ne vien valdybos veiklos darbus.

Kultūrinė programa bus vykdoma ir toliau planingai, kaip praėityje. Vėl bus kviečiami kalbėtojai: gydytojai, teisininkai, dvasiškiei, menininkai, visuomenininkai ir atskirų specialybių žinovai. Bus svarstomos Amerikos gyvenimo problemos, Lietuvos religinė ir politinė padėtis.

Gyvai buvo dalyvaujama vietoje demonstracijose New Yorko mieste ar tai užtariant Lietuvos laisvės atgavimą, ar girant pavergtųjų žmogaus teises ar religinius persekiojimus.

16 vasario proga proga vėl bus iškeliama trispalvė prie miesto rotušės, dalyvaujant Pavergtųjų Tautų renginiuose Sv. Patriko katedroje ar žygiuose, Lietuvių Dienose Pensylvanijoj ar kur nors kitur.

Svarstoma, kaip geriau pasimoti Lietuvos Krikšto 600 me-

tų sukakties apvaikšiojimams ir ekskursijai Romon į jubiliejinę iškilmes 1987 metais.

110 kuopa aktyviai dalyvauja vyčių apskrities suvažiavimuose ir duoda svarstyti pasiūlymų bendrai vyčių veiklai. Globoja ir kviečiasi tokius suvažiavimus Maspeth.

Vyčių metiniuose seimuose uoliai prisideda prie seimų sekmes: programų atlikimu, bendradarbiavimu su centro valdyba, naujų sumanymų svarstymu ir pateikimu ir kaip galima daugiau narių vyksta į seimus.

Pereitame seime 110 kuopa gavo premiją už narių daugumą, o pirmininkas Jonas Adomėnas gavo pažymėjimą už daugiausia narių įjungimą į kuopą ir jos veiklą.

Kuopa finansiškai remia Atsimainymo parapiją, vyskupą, laikraštį "Darbininką", Kultūros Židinį, lietuviškas radijo valandėles, jaunimo ir kitokias organizacijas, Religinę Šalpą, Lituanistikos katedrą, vienuolynus.

Du kart per metus rengia savo pasilinksminimus — balių su šokiais. Į juos apsilanko vyčių šeimos nariai, jų bičiuliai ir svečiai. Surengiamas kalėdinis pasivašininimas — kučios pagal lietuviškus papročius.

Vyčių išvykos — ekskursijos yra sėkmingos. Turėta 8 dienų kelionė laivu į Karibų salas, lapkričio 8 - 11 net keturiais autobusiais buvo nuvykę į Vermonto kalnus ir praleido gamtos prieglobstyje.

Ankstyvą pavasarį pramatyta vykti Floridon, rudenį į Havajus.

K.S.R.

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

BOSTONO ŽINIOS

Apsivedė op. solistė Lilija Šukytė ir dr. Vytenis Vasyliūnas

Lapkričio 25 kun. Vaclovas Šarka, dekanas iš Hamburgo Vokietijoj, surišo rankas, pašventino žiedus ir sutuokė op. solistę Liliją Šukytę ir dr. Vytenį Vasyliūną.

Vedybų mišios buvo aukojamos Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje Lindau Kalberg, Vokietijoj, kur dr. Vytenis Vasyliūnas dirba mokslinį darbą. Mišios truko visą valandą, kurių metu kun. dekanas V. Šarka prisiminė sunkias tremties dienas Vokietijoj ir kaip jis tada palaimino ir išleido Vasyliūnų šeimą į nežinomą ateitį per vandenyną. Mišių metu solo grojo smuikininkas Koller.

Vestuvėse dalyvavo dr. Vytenio motina visuomenininkė ir kultūrininkė Elena Vasyliūnienė iš JAV, sesuo Rasa iš Heidelbergo, Vokietijos, visuomenininkė A. Grininė iš Muencheno, asmeniškai jaunųjų draugai iš Grazo, Austrijos ir eilė jaunavedžių artimųjų.

Op. solistė Lilija Šukytė daugumai lietuvių yra pažįstama iš koncertų lietuvių kolonijose. Du metu ji dainavo Metropolitan operoje New Yorke, o nuo 1969 yra nuolatine Muencheno op. solistė. Ji gastroliavo didžioose operų teatruose Vak. Europoje, Kanadoje, JAV, Japonijoj, o taip pat duoda ir atskirus rečitalius. Nuo 1984 ji dėsto Grazo universitete, Austrijoj.

Dr. Vytenis Vasyliūnas yra fizikas. Baigė Harvardo universitetą, o Massachusetts Institute of Technology gavo dr. laipsnį ir kelis metus ten dirbo, kaip asistentas profesorius. Vėliau persikėlė į Vak. Vokietiją ir dirba Max Planck fizikos institute mokslinį darbą. Kaip fizikas, dar net ir dirbdamas M.I.T., dr. Vytenis su mokslinėmis pa-

Dekanas kun. V. Šarka laimina Lilijos Šukytės ir dr. Vytenio Vasyliūno moterystę.

skaitomis mokslininkų suvažiavimuose yra apkeliavęs tur būt visą pasaulį. Bet lietuvių visuomenėi jis daugiau yra žinomas ne kaip fizikos mokslininkas, o kaip muzikas. Tur būt daug kas yra girdėjęs jo vargonų koncertus, kuriuos jis atlikdavo su tėvu a.a. Izidorium Vasyliūnu.

Linkime sol. Lilijai Šukytei ir dr. Vyteniu Vasyliūnu šviešaus ir laimingo šeiminiio gyvenimo.

P. Žiūkš

Paroma savo bažnyčiai

Visi gerai žinome, kad mūsų lietuviškos parapijos silpnėji ne tik parapičių skaičiumi, bet ir ekonomiškai. So. Bostono Sv. Petro lietuvių parapija kiekvienais metais rudenį rengia vadinamą "Kalėdinį bazarą". Šiais metais toks bazaras įvyko lapkričio 10. Gi gruodžio 2 parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas sukviėt visus, kurie dirbo tam parengimui į 7-toj gatvės salę, kur buvo duota bazaro apyskaita. Gryno pelno, apmokėjus visas išlaidas, parapijai liko \$12,174.00. Čia ir yra įrodymas, kad gražaus ir nuosirdaus darbo dėka galima daug padaryti. Tam bazarui daugiausia dirbo ankstesnės kartos ateiviai, ypač vyčiai, socialietės ir kiti. Iš vėlesniųjų ateivių mažai buvo dirbančių. Gal reiktų čia paminėti: Oną Merkiene, Janiną Ambraziejienę, Birutę Šakenienę ir Mildą Norkūniene. Ir pačiame bazare matėsi daugumoje ankstesnioji išėivija, nes ji labai gerai supranta lietuviškų parapijų svarbą.

Po duotos apyskaitos kleb. kun. A. Kontautas pakviėt visus susirinkusius, kurie dirbo tam bazarui apie 60 asmenų, vaišėm. Tikrai džiugu, kad turime savas parapijas ir kad yra žmonių, kurie supranta parapijų lietuviškame gyvenime.

"Antras Kaimas" Bostone

Daug kam girdėtas "Antruo Kaimo" linksmosios trupės Chicagoje vardas. Mažai tačiau kam teko scenoje juos matyti. Tokia reta proga bostoniečiams iš arčiau su jais susipažinti buvo lapkričio 16 kada "Antras Kaimas" atvyko į Bostoną. Juos kvietė Lietuviškosios Skautybės Fondo valdyba, fondo dešimtmėtinį minint.

Energinga ir linksma devynių asmenų grupė, vadovaujama Algirdo Tito Antanaičio, juokino ir linksmino gausiai susirinkusią publiką. Įvairi, neįprasta, kartais ir netikėta, programa, susidedanti iš trumpų humoristinių pasirodymų, užvaldė žiūrovus. Vakarais smagiai praėjo, palikdamas gražų prisiminimą ne tik vyresnio amžiaus žiūrovams, bet ir gausiai susirinkusiam jaunimui.

Čikagiečiai rengėjų buvo gražiai priimti, pavaišinti ir prieš išvykstant jiems buvo parodyta miesto rotušė.

Prie renginio prisidėjo: V. Dilba — puikiai paruošdamas programos knygelę, V. Sužiedėlienė — iškepdama napoleoną, V. Kazakaitis ir A. Šmidtas — prie vaišių artistams, B. Banaitis — rekorduodamas, G. Čepas — grodamas muziką, A. Zikas — fotografuodamas ir daugelis asmenų, platindami bilietus. Rūbinė ir vietų salėje nuodinėjimas buvo skautų-skautėjų žinioje.

Skautiškas aciu "Antram Kai-

mu" už atvykimą. Bostono ir apylinkių lietuviams už dalyvavimą šventėje, skautų vienetams, institucijoms ir pramonininkams už atsiųstus sveikinimus ir talkininkams už prisidėjimą.

k.n.

Rengiamas Naujų Metų sutikimas

So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-ja rengia tradicinį Naujų Metų sutikimą 1985 gruodžio 31, kuris prasidės 9 val. vakaro. Kaip ir kiekvienais metais, bus malonų sutikti naujus metus tarp savųjų ir draugų bei pažįstamų. Stalus po 10 asmenų galima užsisakyti pas d-jos reikalų vedėją A. Šmitą tel. 268-9058 arba pas valdybos narius.

Vasario 16 minėjimas

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus metinis susirinkimas įvyko gruodžio 2 So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos patalpose. Jame dalyvavo Tautinės Sąjungos, Sandaros, Katalikų Federacijos, Lietuvių Bendruomenės, Ramovėnų, SLA ir Lietuvos vyčių atstovai.

Susirinkimas išrinko naują valdybą, į kurią įeina: inž. Aleksandras Chaplikas — pirmininkas, Bronius Paliulis — vicepirm., Aleksandras Griauzdė — išdinininkas ir Felicija Grendalytė — protokolų sekretorė.

Nutarta suruošti pagrindinį Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą 1986 vasario 16, sekmadienį, 2 val. popiet South Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos auditorijoje, W. Broadway, So. Boston, Mass. Prieš tai, 10:15 val. ryto bus aukojamos iškilmingos mišios Lietuvos nepriklausomybės intencija Sv. Petro lietuvių katalikų bažnyčioje.

Penktadienį, 1986 vasario 14, įvyks dvi viešos iškilmes mieste: 11 val. ryto State House (gubernatūros) priekyje bus iškelta Lietuvos trispalvė. 12 val. įvyks panaši ceremonija Bostono rotušės aikštėje. Bostono apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti visose Lietuvos nepriklausomybės 68 m. sukakties iškilmėse.

A.M.B.

RENGINIAI

Gruodžio 15 d. 4 val. p.p. So. Bostono lietuvių piliiečių d-jos salėje LMF Bostono klubo rengiama Kalėdinė vakaronė. Programą joje atliks mūsų mieli menininkai sol. Benediktas Povilavičius, muz. prof. Jeronimas Kačinskas ir aktorė Aleksandra Gustaitienė. Visi lietuviai kviečiami į šią vakaronę.

Kovo 2 Skautų rengiama Kažiuko mugė.

Balandžio 6 Laisvės Varpo pavasarinis renginys.

Balandžio 13 Minkų radijo valandos 52 metų sukaktuvinis renginys.

Balandžio 20 muzikos ir literatūros popietė.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bango sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Ferragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268 - 2515.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAY-FM banga 98.0. Veda J. — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Mielai tetai

A.A. MARIJAI BUKAUSKIENEI

mirus, dr. Marytei ir Aleksandrii Žemaičiams nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Ona Yozėnienė

A.A. JURGIUI VAIKUČIUI

mirus, sūnui Vytautui Vaikučiui su šeima užuojautą reiškia

Stamfordo Lietuvių Bendruomenė

A.A. JURGIUI VAIKUČIUI

Lietuvoje mirus, jo sūnų Vytautą Vaikutį su šeima giliame liūdesyje nuoširdžiai užjaučiame.

Alдона ir Juozas Daniliauskai

PADĖKA

Taip netikėtai ir tragiškai spalio 13 mirus tolimoj Australijoj mūsų žmonai, motinai ir senelei

JANINAI KARMAZINAITEI -SIKORSKIENEI,

visiems, mus spaudoje ir laiškais užjautusiems ir ypatingai tiems, kurie užprašė šv. mišias už velionės amžiną atilsį, nuoširdžiausiai dėkojame. Jūsų maldos veda mirusią artyn prie Amžinosios Šviesos, Jūsų užuojautos švelnina mums gyviesiems skaudžias valandas.

Velionės vyras Stasys Sikorskis ir duktė Virginija su šeima Melbourne, Australija

A.A. META STANA

po ilgos ir sunkios ligos mirus, jos dukrai Gertrūdei ir žentui Juozui Nakutavičiui, ligamečiui Perkūno choro nariui, su šeima nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

N. Y. vyrų choras Perkūnas

PADĖKA

Gertrūda ir Juozas Nakutavičiai dėkoja dr. Antanui Snieškai už medicininę pagalbą mūsų motinos ir uošves METOS STANOS ligalaidėje ligoje ir ją prižiūrėjusiai Danai Summers-Striugaitėi iki gruodžio 4 paskutinės jos gyvenimo dienos. Petruil Rasimui už suteiktus patarnavimus.

Esame dėkingi vyrų choro "Perkūnas" pirmininkui Stasiui Karmazinui ir vadovui muzikui Viktorui Railui bei visiems choristams, atvykusiems šermentinėn ir sugiedojusiems giesmę.

Padėka priklauso visiems, mus užjautusiems šioje skausmo valandoje ir pareiškęsiems užuojautas ar atsiuntusiems gėles, o ypatingai Marytei Šalinskienei, tvarkiusiai taip rūpestingai visas laidotuves.

Duktė Gertrūda ir žentas Juozas su šeima

A.A. META STANA

mirus, mūsų mielus draugus, Gertrūdą ir Juozą Nakutavičius, nuoširdžiai užjaučiame šioje liūdesio valandoje.

Stasys ir Vanda Karmazinai ir šeima

Brangiai mamytei

A.A. META STANA

mirus, dukteriai Gertrūdei Naklenei ir jos šeimai reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

E. A. Baliūnas O. J. Raubos

DARBININKAS

Redakcija... (718) 827-1352
 Administr. (718) 827-1351
 Spaustuvė (718) 827-1350
 Vieniūlynas ... (718) 235-5962
 Vyskupas ... (718) 827-7932
 Salė (kor.) (718) 827-9645
 Sales adm. (718) 235-8398

341 Highland Blvd.
 Brooklyn, N.Y. 11207

JAUNA DAILININKĖ ŽIDINY

Lietuvių Fondo atstovybė New Yorke, vadovaujama Lilės Milukienės, gruodžio 7-8 paskvietė į mūsų tarpą jauną dailininkę, gyvenančią ir dirbančią Massachussetts valstijoje.

Jos pavardė — Vilija Rastonytė-Patch, dukte jau gerai žinomo menininkės Eugenijos Bauzinkaitės-Rastonienės. Vilija dar mum nepažįstama — jaunutė švelni, lyg pavasario gėlė. Jos menas mus nustebino. Gilus įsijautimas į gamtą, gerai apvaldytas akvarelės technika, žaismingas išėjimas naujų formų — viskas trykšta jaunyste ir ramiu pasitikėjimu.

Jos paveikslai šviečia ir jaukia šiluma bei švelnumu. Pamegusi Cape Cod pajūri ir gamtą, Vilija įvairiais niuansais vaizduoja pajūrio kopas, ramius vandenį, laivelius, žvejų bakūzes, plaukiančius debesis, ilgasparnes zuvėdras. Viskas persunkta meile, jautrumu, artimu ryšiu su gamta. Kai kur aukštos smėlio kopos dramatiškai veržiasi į dangų ir artina, si tamseni debesis, bet ramus zuvėdrų sklaidymas išbalansuoja kylantį nerimą. Zuvėdras beveik visur dvi — viena drąsiai rodo kelią, kita ne taip ryškiai ir gležnutė, bet vistiek seka iš paskos... gal mama ir dukte?

Šiltas santykis su gamta atitinka dailininkės švelnų charakterį. Pajūrio vaizdai daugumoje tapyti rudeni, kai žmonės jau išsivaikščioję, dailininkė likusi tik viena, o gamta ruošiasi žiemos poilsui. Tematika nekomplikuota, bet patraukli savo jautumu ir ramybe. Net ir niūresni prietemos vaizdai horizonte rodo brėkstantį rytą ar geresių rytojų žadantį saulėlydį.

New England gamtovaizdžiai yra labai dėkinga medžiaga dailininko kūrybai. Vilija medžiagą naudoja savo charakterio ir kūrybos formos išsiskyrimui. Stebėjtoji lieka tik džiaugtis jos progresu. Norisi tačiau slaptai tikėtis, kad dailininkė nepasiduos tematiškos kartojimuisi ir nenustos ieškoti naujų formų

savo dvasios turtams išreikšti. Idomu buvo pastebėti, kad Vilija nepasitenkina vien pajūrio peizažais. Ji myli ir gėles. Jos gėlės yra švelnutes, grakščios, kai kur pavaizduotos tik keliais teptuko mostais. Jos žaismingai pasirodo ne tik vazonuose, bet ir patvory ar baltų berželių papėdėse. Gal ateity Vilija praplės savo akiratį ir žiūrovus pradžiugins ir įvairesniais niuansais, nes gamtoje visur galima rasti spalvų, nuotaikos ir dėkingos tematikos.

Dėkojame Lietuvių Fondo New Yorke skyriui už progą susipažinti su Vilija Rastonyte. Si paroda Židiny buvo tik trečiasis jos pasirodymas lietuvių tarpe. Tvirtai tikime, kad jų bus daugiau. Šių eilučių autorius nėra kvalifikuotas meno kritikas, bet tikisi, kad perduoti parodos įspūdžiai atitikis ir daugumos lankytojų nuomonę. Vilijos paveikslus galima įsimylėti tik tui jos pamačius savo akimis. Kita kartą nepraleiskime tos progos. Parodoje parduota 18 paveikslų. Alg. S.

Vilijos Rastonytės parodos atidarymas įvyko gruodžio 7, šeštadienį, 7 val. vak. punktualiai. Atidarė Lietuvių Fondo New Yorke įgaitinė Lilė Milukienė. Pirmiausia buvo įteiktos Lietuvių Fondo dovanos lietuviškai spaudai: 2000 dol. čekis įteiktas Tėv. dr. Kornelijui Bučmiiui, OFM, redaguojančiam "Darbininką", kuris šiemet švenčia 70 metų sukaktį. 1000 dol. čekis įteiktas Tėv. dr. Leonardui Andriekui, OFM, kuris redaguoja kultūros žurnalą "Aidus", šiemet švenčiančius 40 metų sukaktį. Abu apdovanojami tarė po keletą padėkos žodžių, primindami ir sunkias lietuviškos spaudos sąlygas. Po to Lilė Milukienė supažindino su jauna menininke Vilija Rastonyte, su jos lietuviška veikla ir dailės studijomis. Po Vilijos padėkos žodžių vyko parodos apžiūrėjimas ir vaišės.

Artėjant Kalėdų šventėm ir Naujiesiems Metams, kai kurie skaitytojai savo draugus ir pažįstamus sveikina per Darbininką užuot siuntinėję šventinius atvirukus. Kviečiame ir šiemet palaikyti šią tradiciją, absiunčiant redakcijai pageidaujama sveikinimo tekstą ir auką laikraščiu stiprinti.

Lietuvių Seimos tradicijos, kun. St. Ylos parašyta knyga, ejo su dideliu pasisekimu. Dabar išleista antroji laida. Knyga gausiai iliustruota, iliustravo dail. Zita Sodeikienė. Knyga gaunama ir Darbininko administracijoje, su persiuntimu — 22 dol. Kreiptis į Darbininko administraciją — 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko 1986 metų kalendorius su dail. Česlovo Janušo spalvota "Lietuvos ūkininko sodybos" reprodukcija, išsiuntinėtas visiem skaitytojams lapkričio 22. Kas norėtų įsigyti daugiau egzempliorių, prašom atsiųsti 3 dol. išlaidom padengti. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kalėdinių atvirukų, kurių kaina 50 c. kiekvienas, galima gauti Darbininko administracijoje. Jei užsisakoma didesnis kiekis, pridėdama 1 dol.

Balys Pavabalys (poetas Leonardas Žitkevičius) ką tik išleido satyrinių eilėraščių rinkinį "Milžiniai ir slibinai". Kaina 5 dol. Persiuntimui pridėti dar 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Taip pat galima gauti ir pas autorių: L. Žitkus, 81 Vermont St., Brooklyn, N.Y. 11207.

Ieškomas 5-6 kambarių butas. Pageidaujama Woodhaven arba Richmond Hill. Skambinti tel. 827-2674.

STUKŲ PAGERBIMAS

Neseniai Darbininke buvo skelbta, kad popiežius Jonas Paulius II pagerbė prof. dr. Jokūbą Stuką suteikdamas jam Sv. Silvestro Riterio Ordino žymenį. Gi jo žmonai Loretai Stukienei ingi suteikė žymenį už Bažnyčią ir Pontifikatą.

Dr. Jokūbas Stukas yra daug nusipelnęs, vadovaudamas lietuviškom Lietuvos Atsiminimų radio laidom, kurios skrieja radio bangomis jau 44 metai. Pradžioje jo programa vadinosi Lietuvos Garsai, bet jam sugrįžus iš kariuomenės nuo 1944 metų vardas buvo pakeistas į Lietuvos Atsiminimus. Atvykus po karo gausiam lietuvių būriui, dr. Stukui pasisekė suorganizuoti Rūtos radio dainos ir šokių ansamblį. Ir taip jau 44 metai be pertraukos Lietuvos Atsiminimai stovi Lietuvos reikalų ir jos kultūros sargyboje.

Šalia radio laidų lietuviškai, taipgi jau 20 metų su viršum Jokūbas Stukas vadovauja kultūrinėi radio programai per Seton Hall universiteto stotį anglų kalba, kuri pavadinta Music of Lithuania. Šiame universitete dr. Stukas profesoriauja dėstydamas tarptautinės ekonomijos kursus. Be lietuvių kultūros puoselėjimo prof. Stukas yra tarpiai susirišęs su Lietuvos vyčiais, kur jam teko būti krašto valdybos pirmininku. Gi visomnėniniame politiniame sektoriuje jis turi pareigas Vliko centre.

Dr. Jokūbiti Stukui lapkričio 24 Newarke katedroje arkivyskupas Peter Gerety įteikė Caritas arba Labdarybės medali.

Loretai Kaselytei-Stukienei taip pat yra atsiųstas žymus už Bažnyčią ir Pontifikatą. Tai atžymėjimas ir atpildas už darbą ir atsiekimus Amerikos lietuvių katalikiškoj veikloj, ypač už jos vadovavimą Lietuvos vyčiams. Nors Loreta iš profesijos yra matematikė ir dirba kompiuterių programavimo srityje, tačiau ji buvo ir Vyties žurnalo redaktorė. Be to ji buvo išrinkta ir ejo vyčių krašto valdybos pirmininkės pareigas.

Dr. Jokūbas ir Loreta per eilę dešimtmečių yra paskyrę šimtus tikstančių darbo valandų, kad lietuviškos veiklos ratas suktytų nepaliaujamai. Taip yra todėl, kad jie abu yra pamilę Lietuvą ir nuolat sielojasi nelengva jos dalia okupantų priespaudoj. Popiežiaus žymenys bus oficialiai įteikti gruodžio 15 po 12

Berkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletinių šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąją pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Nemžmirškime Lietuvos Laisvės Lido, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Visos aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

val. pamaldų Svė. Trejybės lietuvių bažnyčioje Newark, N.J. Juos įteiks lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, O.F.M. Po pamaldų parapijos salėje bus vaišės ir bendras pasišmonėjimas. Šia proga abu mieluosius Stukus tenka nuoširdžiai pasveikinti bei palinkėti ir toliau nuoširdžiai darbuotis Lietuvai ir jos garsui.

j.p. vėblaitis

Algirdas ir Danutė Silbajoriai vietoj kalėdinių kortelių skiria auką Darbininkui bei Kultūros Židiniui ir sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų bei naujųjų Metų progą.

Eleonora ir Alfonsas Urbeliai sveikina gimines, draugus, penktadienio ir ketvirtadienio visus bingų bendradarbius ir linki sėkmingų ir sveikų 1986 metų.

Margarita Samatienė iš Washingtono, D.C., per Darbininką siunčia nuoširdžius Sv. Kalėdų ir Naujųjų 1986 metų sveikinimus.

Elena Mileris ir Vl. Geibavičius savo gimines, draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą sveikina per Darbininką.

V. Gudienė su šeima sveikina savo draugus ir artimuosius Sv. Kalėdų progą ir linki laimingų Naujųjų Metų.

Marija ir Vaclovas Butkiai sveikina draugus ir pažįstamus Sv. Kalėdų progą ir linki visiem sėkmingų Naujųjų Metų. Skiria auką Darbininkui.

Zigmąs Bacevičius sveikina savo draugus ir pažįstamus su Sv. Kalėdomis ir linki visokeriopos sėkmės Naujuosiuose Metuose.

Joana ir Antanas Vaičiuliaičiai nuoširdžiai sveikina draugus ir pažįstamus Kalėdų šventės ir linki jiems sveikų, laimingų ateinančių metų.

Irena ir Mindaugas Jankauskai švenčių darbo valandų, kad lietuviškos veiklos ratas suktytų nepaliaujamai. Taip yra todėl, kad jie abu yra pamilę Lietuvą ir nuolat sielojasi nelengva jos dalia okupantų priespaudoj. Popiežiaus žymenys bus oficialiai įteikti gruodžio 15 po 12

Lietuvių Atletų Klubas sveikina sportininkus, klubo narius ir rėmėjus su Sv. Kalėdomis ir Naujais Metais.

Lietuvių Atletų Klubas sveikina savo bingų grupės darbuotojus su Sv. Kalėdomis ir naujais Metais. Šia pačia proga Lietuvių Atletų Klubu valdyba dėkoja bingų darbuotojams už parodytą ištvėrę per eilę metų.

Kultūros Židinio valdyba sveikina Kultūros Židinio narius, aukotojus, rėmėjus, ketvirtadienio-penktadienio bingų grupių darbuotojus, Darbininko administraciją ir Tėvus Pranciškonus su Sv. Kalėdomis ir Naujais Metais.

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: gruodžio 14, šeštadienį, 6:30 v.v. skautų tradicinės kūčios.

Vysk. P. Baltakis, OFM, Padėkos dienos savaitgalį buvo išvykęs į Chicago, kur dalyvavo Mokslo ir Kūrybos simpoziume ir padarė pranešimą, kaip rengiamasi Lietuvos krikšto jubiliejui. Gruodžio 7 savaitgalį buvo išvykęs į St. Petersburgą, Fla., kur dalyvavo Vliko metiniame seime.

Maironio lituanistinė mokykla savo tradicinę Kalėdų eglutę rengia gruodžio 22, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Mokyklos įvairūs skyriai stato "Meškiuką Rudnosiuoką". Atsilankys ir Kalėdų senelis su dovanoimis vaikams, bus įvairių laimėjimų vaikams ir suaugusiems. Kviečiami visi mokyklos bičiuliai pasidžiaugti gražiu mokyklos renginiu.

Kun. Antanas Račkauskas gruodžio 10 buvo pakviestas pas Brooklyną vyskupą pietų. Vyskupas sukviė šios vyskupijos vyresnio amžiaus kunigus, norėdamas juos pagerbti. Į Sunny Hills, Fla., kun. A. Račkauskas išvyko gruodžio 12.

Apreiškimo parapijos choras gruodžio 15, sekmadienį, po 11 val. mišių mokyklos didžiojo salė rengia prieškalėdini pobūvį.

Kun. Algimanto Bartkaus, naujojo Sv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje rektoriaus, įvilktuvės į prelatu drabužius įvyks gruodžio 22, sekmadienį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Apeigas atliks vysk. Paulius Baltakis, OFM. Naujasis prelatas yra kilęs iš šios parapijos ir šioje parapijoje aukojo savo pirmąsias mišias.

Lietuviškas kūčias gruodžio 22, ketvirtą Advento sekmadienį, tuoj po 11 val. mišių rengia Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopa.

Kęstutis Miklas New Yorke lietuvių saulų metiniame visuotiniame susirinkime gruodžio 7 buvo perrinktas pirmininku penktai kadencijai. Valdybant perrinkta ta pati, kooptuojant Zigmą Dėpimąitį. Revizijos komisija liko ta pati.

Graži kalėdinė dovana, kuri jus primins per istisus 1986 metus, tai Bridges, Lietuvių Bendruomenės leidžiamas anglų kalba ir skiriamas lietuviškos spaudos nebeskaitantiem. Metinė prenumerata 7 dol. Užsakant dabar, bus pasiųsti ir 8.m. lapkričio-gruodžio numeriai. Adresas: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

STUDENTŲ ŽIEMOS KURSAI
 Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba organizuoja žiemos kursus Vermonte — Bishop Booth Conference Center, Burlington, nuo gruodžio 26 iki sausio 1. Programoje paskaitos, slidinėjimas ir Naujųjų Metų sutikimas. Kviečiamas rimtas lietuviškas jaunimas. Mokestis už savaitę tik 110 dol., slidinėjimo išlaidos atskirai. Dėl platesnių informacijų skambinti Algirdui Lukoševičiui — 718 849-6083.

LIETUVIŠKOS KŪČIOS
 ruošiamos gruodžio 22, sekmadienį, tuoj po 11 val. mišių Apreiškimo parapijos salėje. Programoje choro ir bendros giesmės. Įėjimas 6 dol.
 Visus maloniai kviečia atsilankyti Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopa.

IŠKILUS KONCERTAS

Vaikelio Jėzaus parapijos bažnyčioje Richmond Hill, N.Y. (111 St. ir 86 Ave.) gruodžio 22, sekmadienį, 3 val. popiet bus atliekama aukšto lygio meninė programa. Programoje dalyvauja trys solistai iš New Yorko City operos — baritonas Craig Nim, tenoras Charles Abruzzi ir sopranas Pamela Casella. Arfa skambins išgarsėjęs šios srities instrumentalistė Sylvia Kowalczuk, kuri neseniai atliko meninę programą Baltuosiuose Rūnuose. Prie pianino bus ištikimas lietuvių draugas, tarptautinio garso pianistas William Smiddy. Šios parapijos mokykloje jau daugelį metų veikia lituanistinė šeštadieninė mokykla. Klebonas kviečia lietuvius gausiai šiame koncerte dalyvauti. Įėjimo bilietai nebus.

Prieš penkerius metus gruodžio 17 iš mūsų tarpo atsiskyrė a.a. Stasys Lušys. Už jo vėlę mišios bus aukojamos gruodžio 15 Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, gruodžio 17 Bostone, Putname, Romoje ir lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Šeima prašo bičiulių ir pažįstamus velionį prisiminti savo maldose.

Už a.a. Eleną Mickeliūniene mirties pirmųjų metų progą lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne gruodžio 7 buvo aukojamos mišios, kurias koncelebravo lietuvių pranciškonų provincijolas Tėv. Placidias Barrius, OFM, Brooklyno vienuolio viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, "Varpelio" administratorius Tėv. Rafaelis Sakalis, OFM, iš Kennebunkporto ir "Darbininko" redaktorius Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM. Gausūs dalyviai užpildė visą koplyčią. Po mišių velionės dukra Živilė Juriėnė visus dalyvius pakvietė į Kultūros Židinio posėdžių menę karštie pietum.

Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., Sv. Kalėdų ir Naujų Metų progą sveikindama Darbininką, įteikė per savo pirmininką Joną Adomėną 100 dol. Darbininkas Lietuvos vyčiam dėkoja.

V Lietuvių Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas sėkmingai vyko Padėkos dienos savaitgalį Chicagoje. Kitame Darbininko numeryje spausdinsime pasikalbėjimą su šio simpoziumo mokslinės komisijos pirmininku dr. J. Bilėnu.

Darbininko atkarpoje šiame numeryje baigiami spausdinti rašytojo A. Vienuolio atsiminimai apie kelionę pas vysk. Antaną Baranauską. Kitame numeryje pradėsime spausdinti prieš metus mirusio rašytojo ir uolaus Darbininko bendradarbio Prano Naujokaičio paskutinį rašinį "Melninkų Viktoras grįžo iš Skotijos".

Operos mylėtojam gruodžio 13, penktadienį, 9 val. vak. per televiziją bus transliuojama G. Verdi opera "Falstaff". Transliuojama iš Vienos. Dainuoja Vienos operos ir Vienos berniukų chorai, groja Vienos Philharmonie orkestras. Pagrindinėje rolėje Gabriel Bacquier. Diriguoja Sir Georg Solti.

Margaspalvių lietuviškais raštais juostų arba lietuvių rankluosčių galima įsigyti Darbininko spaudos kioske. Kaina su persiuntimu 20 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Parduodamas Lietuvos pašto ženklų rinkinys už \$300. Katalogo vertė \$1000. Jerome Norkus, 107 - 33 117 St., Richmond Hill, N.Y. 11419.